

Hrozby a rizika v obci s rozšířenou působností Hlinsko v Čechách a jejich analýza

Martina Čaloudová

Bakalářská práce
2013

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta logistiky a krizového řízení

Ústav krizového řízení

akademický rok: 2012/2013

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Martina ČALOUDOVÁ**
Osobní číslo: **L10068**
Studijní program: **B3909 Procesní inženýrství**
Studijní obor: **Ovládání rizik**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Hrozby a rizika v obci s rozšířenou působností
Hlinsko v Čechách a jejich analýza**

Zásady pro vypracování:

1. Rešerše se zaměřením na monografie a analytické materiály orgánů státní správy a samosprávy
2. Analýza hrozeb a rizik, která mohou nastat na území dané ORP
3. Dotazníkové šetření úrovně připravenosti obyvatelstva na mimořádné události, doporučení ke zlepšení stávajícího stavu

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

[1] ŠEVČÍK, Vladimír. Analýza rizik. 1. vyd. Zlín: Universita Tomáše Bati ve Zlíně. 2009, 98 s. ISBN 978-80-7318-696-8

[2] KŘIVANOVÁ, M., VAŠKOVÁ, J., VAŠKOVÁ, H., VOJANCOVÁ, I., MUCKSTEIN, P., EIS, Z. Hlinsko, srdce Českomoravské vrchoviny. 1. vyd. Hlinsko: Město Hlinsko. 2009. 180 s. ISBN 978-80-254-4593-8

[3] KŘIVANOVÁ, M., HÁJEK, M., Mikroregion Hlinecko. 1. vyd. Hlinsko: Svazek obcí mikroregionu Hlinecko. 2002. 74 s.

Další odborná literatura dle doporučení vedoucího bakalářské práce.

Vedoucí bakalářské práce:

doc. Václav Lošek, CSc.

Ústav krizového řízení

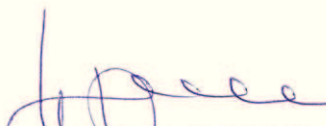
Datum zadání bakalářské práce:

25. února 2013

Termín odevzdání bakalářské práce:

10. května 2013

V Uherském Hradišti dne 25. února 2013

prof. PhDr. Ivo Barteček, CSc.
děkan

prof. Ing. Dušan Vičar, CSc.
ředitel ústavu

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v archivu Fakulty logistiky a krizového řízení Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval/a samostatně a použitou literaturu jsem citoval/a. V případě publikace výsledků budu uveden/a jako spoluautor/ka
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

V Uherském Hradišti dne 15. 4. 2013

.....
podpis studenta/ky

ABSTRAKT

Cílem bakalářské práce je analýza hrozeb a rizik obce s rozšířenou působností Hlinsko v Čechách. Teoretická část je zaměřena na vymezení důležitých pojmů v oblasti krizového řízení, legislativy, stručný popis a využití havarijních plánů, podrobný popis obce s rozšířenou působností Hlinsko, včetně historie, charakteristiky území a organizační struktury. Druhá část práce se věnuje analýze vybraných živelních pohrom a technologických havárií na daném území, rozbohem dotazníkového šetření úrovně připravenosti obyvatelstva na mimořádné události a doporučení ke zlepšení stávajícího stavu.

Klíčová slova: obec s rozšířenou působností, hrozba, riziko, krizové řízení, živelní pohroma, technologická havárie, mimořádná událost

ABSTRACT

The objective of the bachelor thesis is analysis of threats and risks of municipality with extended competence Hlinsko v Čechách. Theoretical part focuses on defining of important terms in area of crisis management and legislation, brief description of emergency plans and their usage, detailed description of municipality with extended competence Hlinsko v Čechách including its history, characteristics of the area and administrative structure. The second part aims on analysis of selected natural disasters and technological accidents in location given, analysis of questionnaire about the level of readiness of population for extraordinary incidents and recommendations for improvements of current conditions.

Keywords: municipality with extended competence, threat, risk, crisis management, natural disaster, technological accidents, extraordinary incidents

V první řadě bych touto cestou ráda poděkovala doc. RSDr. Václavu Loškovi, CSc., mému vedoucímu bakalářské práce, za jeho ochotu, odborné rady a za spolupráci při konzultaci.

Dále bych ráda poděkovala Bc. Jiřímu Hrabčukovi, vedoucímu oddělení krizového řízení MěÚ Hlinska a npor. Ing. Hynku Weberovi, veliteli požární stanice Hlinsko za poskytnuté informace a cenné rady.

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 LEGISLATIVA	11
2 KRIZOVÉ ŘÍZENÍ	14
2.1 ORGÁNY KRIZOVÉHO ŘÍZENÍ.....	14
2.2 KRIZOVÉ STAVY	16
3 HROZBY A RIZIKA	19
3.1 HROZBA	19
3.2 RIZIKO.....	20
4 ORP HLINSKO	22
4.1 HISTORIE	22
4.2 CHARAKTERISTIKA ÚZEMÍ	23
4.2.1 Demografická část.....	24
4.2.2 Klimatická část.....	25
4.2.3 Infrastruktura	25
4.3 ORGANIZAČNÍ STRUKTURA.....	27
4.3.1 Krizové řízení ORP	27
4.3.1.1 Bezpečnostní rada ORP	28
4.3.1.2 Krizový štáb ORP	28
4.3.1.3 Povodňová komise ORP	29
5 HAVARIJNÍ PLÁN ORP	31
5.1 STRUKTURA HAVARIJNÍHO PLÁNU	31
5.2 VYUŽITÍ HAVARIJNÍHO PLÁNU	32
II PRAKTICKÁ ČÁST	33
6 HROZBY A RIZIKA V ORP HLINSKO	34
6.1 ŽIVELNÍ POHROMY	34
6.1.1 Kalamitní výskyt sněhových srážek a námrazová kalamita	34
6.1.2 Rozrušení hrází vodních děl.....	34
6.2 TECHNOLOGICKÉ HAVÁRIE.....	36
6.2.1 Nehody v silniční, železniční a letecké dopravě	36
6.2.2 Požáry.....	36
7 SWOT ANALÝZA	37
7.1 ŽIVELNÍ POHROMY	37
7.2 TECHNOLOGICKÉ HAVÁRIE.....	40
8 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ	48

8.1	VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKU.....	48
9	NÁVRH NA ZLEPŠENÍ STÁVAJÍCÍHO STAVU	59
	ZÁVĚR	61
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	62
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	65
	SEZNAM OBRÁZKŮ	66
	SEZNAM TABULEK.....	67
	SEZNAM PŘÍLOH.....	68

ÚVOD

Většina současných hrozeb je vojenského a nevojenského charakteru. Pravděpodobnost ohrožení území České republiky vojenským napadením je nízká, v posledních letech narůstá velký počet krizových situací (mimořádných událostí) různého charakteru, ať už přírodního nebo antropogenního. Jedním z problémů je zodpovědná příprava na případné mimořádné události. Tento úkol náleží ze zákona státu, ale i občané České republiky by měli být schopni ochránit své zdraví, životy, majetek a životní prostředí a být připraveni na důsledky mimořádných událostí.

V České republice je připravenost obyvatelstva čelit mimořádným událostem na nízké úrovni. Zvládnutí náročné situace vyžaduje schopnost při mimořádné události adekvátně reagovat. Připravený člověk daleko lépe překonává náročnou ať už psychickou nebo fyzickou situaci.

Bakalářská práce je zpracována ve dvou částech a to teoretické a praktické. Teoretická část je zaměřena na legislativu, vymezení základních pojmů, které se týkají problematiky krizového řízení. Druhá kapitola teoretické části se věnuje krizovým stavům v České republice, orgánům krizového řízení na centrální, krajské a obecní úrovni. Nejrozsáhlejší kapitola se týká obce s rozšířenou působností Hlinsko, její podrobný popis včetně historie, charakteristiky území a organizační struktury. Poslední kapitola teoretické části je zaměřena na popis a využití havarijních plánů obcí s rozšířenou působností. Praktická část je zaměřena na vybrané hrozby a rizika (živelní události a technologické havárie), které mohou na území dané obce s rozšířenou působností nastat a jejich následnou analýzu. Poslední část je věnována vyhodnocení dotazníkového šetření úrovně připravenosti obyvatelstva na mimořádné události a doporučením ke zlepšení stávajícího stavu.

Cílem bakalářské práce je analýza hrozeb a rizik obce s rozšířenou působností Hlinsko v Čechách, současného stavu připravenosti obyvatelstva ke zvládnutí těchto mimořádných událostí. Při zpracování práce jsem vycházela z dostupného spektra literatury a pramenů. Za zvlášť významné považuji statistiky dopravních nehod a požárů za roky 2011 a 2012 na území ORP Hlinsko a okresu Chrudim.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 LEGISLATIVA

Legislativa, která se týká problematiky krizového řízení je velmi složitá a je upravena řadou zákonů, nařízení vlády a prováděcích vyhlášek.

Základní právní rámec pro vytváření bezpečnostního systému státu tvoří Ústava České republiky, Listina základních práv a svobod a Ústavní zákon o bezpečnosti, na který navazují právní předpisy týkající se bezpečnosti a krizového řízení.

Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky v platném znění byl přijat jako reakce na rozsáhlé povodně v roce 1997 a vstup ČR do NATO. Tento zákon říká, že základní povinností státu je zajištění svrchovanosti a územní celistvosti ČR, ochrana jejich demokratických základů, ochrana životů, zdraví a majetku. Po přijetí tohoto zákona následovala tvorba dalších souvisejících zákonů. [5]

Zákon č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky (dále jen HZS ČR): „Zřizuje se Hasičský záchranný sbor České republiky, jehož základním posláním je chránit životy a zdraví obyvatel a majetek před požáry a poskytovat účinnou pomoc při mimořádných událostech.“ HZS plní úkoly stanovené předpisy, především pak zákony o IZS, krizových stavech a požární ochraně. Úkoly hasičského záchranného sboru plní příslušníci hasičského záchranného sboru ve služebním poměru a občanští zaměstnanci hasičského záchranného sboru v pracovním poměru. Jednou ze základních povinností HZS je zpracování krizových plánů. [6]

Zákon č. 239/2000 Sb., o Integrovaném záchranném systému a změně některých zákonů. Tento zákon vymezuje integrovaný záchranný systém, stanoví složky integrovaného záchranného systému a jejich působnost, pokud tak nestanoví zvláštní právní předpis, působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků, práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na mimořádné události a při záchranných a likvidačních pracích a při ochraně obyvatelstva před a po dobu vyhlášení stavu nebezpečí, nouzového stavu, stavu ohrožení státu a válečného stavu. [7]

Základními složkami integrovaného záchranného systému jsou hasičský záchranný sbor České republiky, jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany, poskytovatelé zdravotnické záchranné služby a policie České republiky.

Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon) Tento zákon stanoví působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků a práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na krizové situace, které nesouvisejí se zajišťováním obrany České republiky před vnějším napadením, a při jejich řešení a při ochraně kritické infrastruktury a odpovědnost za porušení těchto povinností. [8]

Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy v platném znění, upravuje přípravu hospodářských opatření pro krizové stavy a přijetí hospodářských opatření po vyhlášení krizového stavu. Zákon stanoví pravomoci vlády a správních úřadů při jejich přípravě a přijetí.

Hospodářským opatřením pro krizové stavy se v souladu s uvedeným zákonem rozumí organizační, materiální nebo finanční opatření přijímané správním úřadem v krizových stavech pro zabezpečení nezbytné dodávky výrobků, prací a služeb, bez níž nelze zajistit překonání krizových stavů. [9]

Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů

Účelem zákona je vytvořit podmínky pro účinnou ochranu života a zdraví občanů a majetku před požáry a pro poskytování pomoci při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech stanovením povinností ministerstev a jiných správních úřadů, právnických a fyzických osob, postavení a působnosti orgánů státní správy a samosprávy na úseku požární ochrany, jakož i postavení a povinností jednotek požární ochrany. [10]

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) ve znění pozdějších předpisů, tento zákon upravuje postavení obcí v jejich samostatné a přenesené působnosti, sestavování rozpočtu, hospodaření s majetkem obcí, spolupráci mezi obcemi. Dále vymezuje orgány obce, jako zastupitelstvo obce a jeho pravomoc, radu obce, obecní úřad, starostu obce, který zastupuje obec navenek a jeho kompetence. [11]

Zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky, ve znění pozdějších předpisů

Zákon upravuje postavení, úkoly a členění ozbrojených sil České republiky, jejich řízení, přípravu a vybavení vojenským materiálem. Zákon dále upravuje použití vojenské zbraně vojáky v činné službě a náhradu škody.

Použití armády k záchranným pracím a k likvidaci následků pohromy je dočasné organizované nasazení vojenských útvarů a vojenských zařízení s potřebným vojenským materiálem pod velením příslušného velitele nebo náčelníka, k němuž dochází, pokud příslušné správní úřady, orgány územní samosprávy, požární ochrana nebo vojenské záchranné útvary nemohou zajistit záchranné práce nebo likvidaci následků pohromy vlastními silami.

§ 16 uvádí, že použití armády k záchranným pracím mohou vyžadovat starostové obcí, v jejichž obvodu došlo k pohromě. [12]

Dílčí závěr

Legislativa, která upravuje práva a povinnosti při přípravě a řešení mimořádných událostí byla připravována v druhé polovině 90. let a reflektovala společenské změny po roce 1989. V letech 2000 - 2001 byla přijata celá řada právních předpisů, která upravuje oblast tzv. krizové legislativy.

2 KRIZOVÉ ŘÍZENÍ

V oblasti krizového řízení se setkáváme s řadou pojmů, které mají své definice. Některé pojmy jsou definovány přímo v legislativních normách a jiné v odborných publikacích. Na úvod k této problematice jsem vybrala tyto nejdůležitější pojmy.

Bezpečnost - je stav, při kterém jsou na nejnížší možnou míru eliminovány hrozby pro objekt a jeho zájmy a objekt je k omezení potencionálních i stávajících hrozeb efektivně vybaven a ochoten spolupracovat při něm.

Bezpečnostní prostředí je prostředí, které ovlivňuje bezpečnost České republiky. Prochází celou řadou změn, které je z důvodu bezpečnostních trendů a faktorů stále méně předvídatelné. Hrozby a rizika ohrožující Českou republiku mají nadnárodní charakter, který plyne z členství v EU, NATO apod.

Bezpečnostní strategie ČR je základní koncepční dokument bezpečnostní politiky České republiky, který specifikuje na základě bezpečnostních hrozeb a rizik plynoucích z nich bezpečnostní zájmy České republiky a dále upravuje úlohu správních úřadů, orgánů územní samosprávy, ozbrojených bezpečnostních sil a sborů, záchranných sborů, dále havarijních a záchranářských a jiných služeb ČR při naplňování její bezpečnostní politiky.

Bezpečnostní politika - je definována jako souhrn opatření a kroků za účelem prevence a eliminace hrozeb a rizik vyplývajících z nich s cílem zajistit vnitřní a vnější bezpečnost, ochranu a obranu občanů a státu. Při zajišťování bezpečnosti je nejdůležitější preventivní působení v celé bezpečnostní politice. [14]

Krizové řízení - zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů definuje krizové řízení jako souhrn řídicích činností věcně příslušných orgánů zaměřených na analýzu a vyhodnocení bezpečnostních rizik, plánování, organizování, realizaci a kontrolu činností, prováděných v souvislosti s řešením krizové situace. [8]

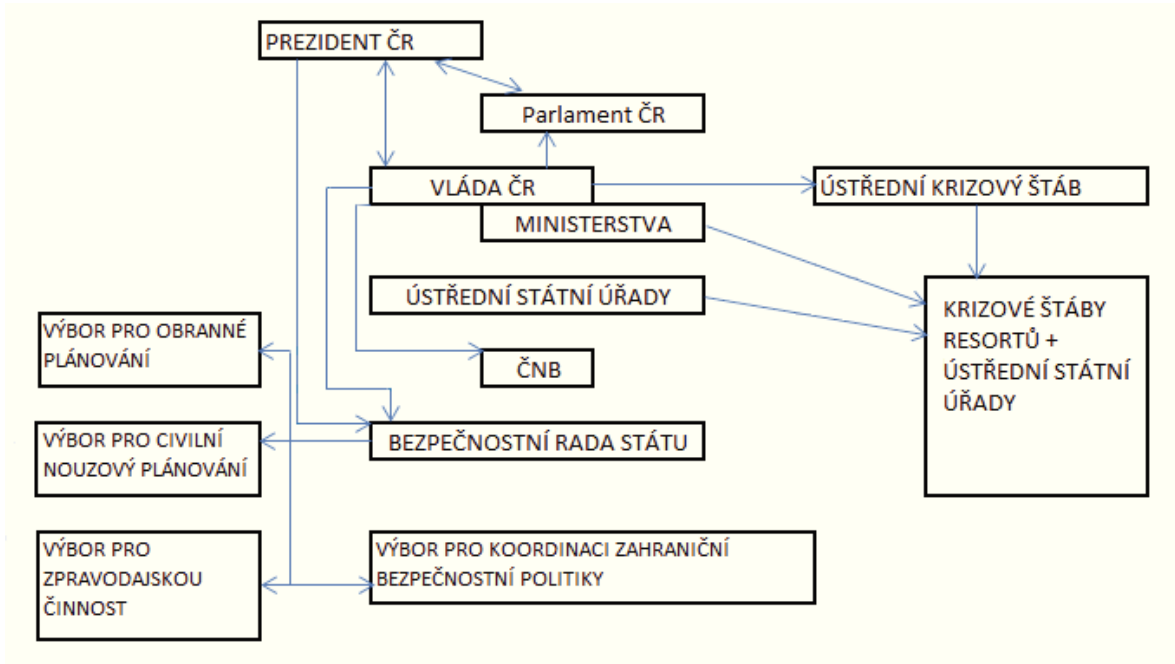
2.1 Orgány krizového řízení

Orgány krizového řízení představují zákonem jmenované orgány veřejné správy (státní správy a samosprávy) [22], které ve prospěch svého zřizovatele zabezpečují analýzu a vyhodnocují možná ohrožení jejich bezpečnosti, plánování, organizování, realizaci

a kontrolu činností prováděných v souvislosti s přípravnými opatřeními a řešením krizových situací. [21]

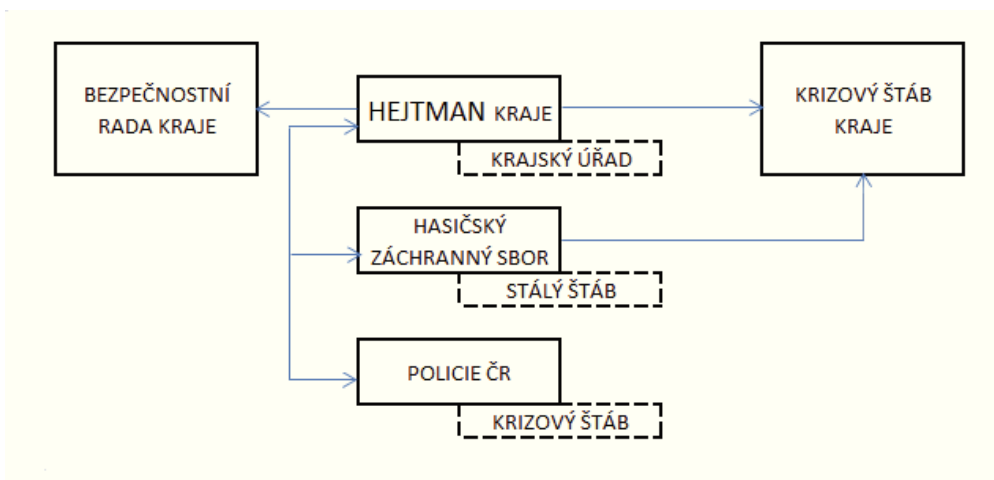
Schematicky lze jejich strukturu vyjádřit:

Centrální úroveň

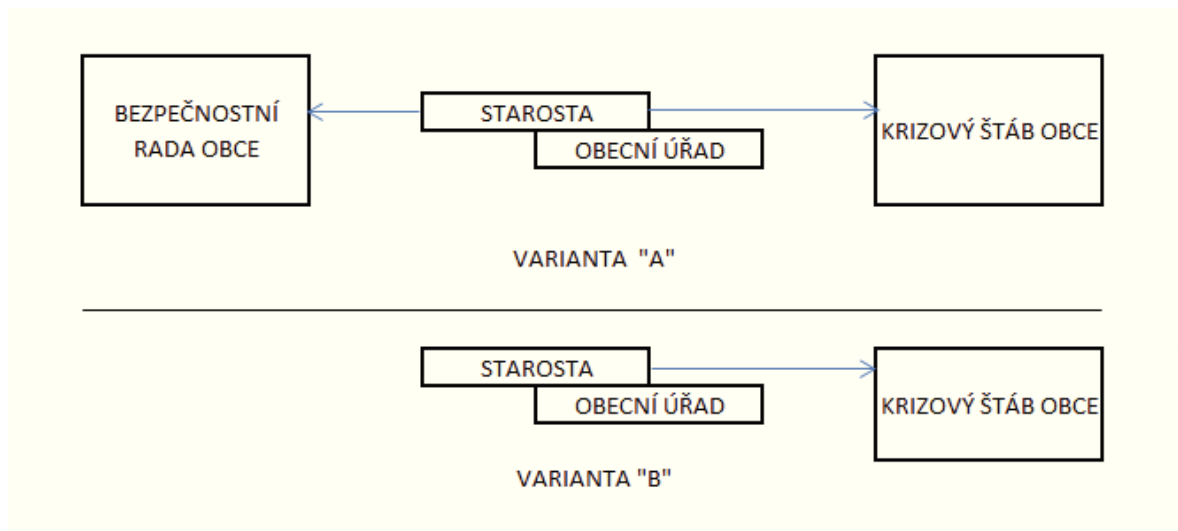
Obrázek 1 Krizové řízení - centrální úroveň [vlastní]

Krajská úroveň

Obrázek 2 Krizové řízení - krajská úroveň [vlastní]

Obecní úroveň

Obrázek 3 Krizové řízení - obecní úroveň [vlastní]

2.2 Krizové stavy

Krizové stavy se vyhláší v případě vzniklých krizových situací, které ve značném rozsahu ohrožují životy, zdraví, majetkové hodnoty, životní prostředí a vnitřní pořádek bezpečnost nebo je-li bezprostředně ohrožena svrchovanost, územní celistvost, ohroženy demokratické základy ČR, nebo je-li potřeba plnit mezinárodní závazky o společné obraně. [29]

Stav nebezpečí

Tento krizový stav je vymezen v zákoně č. 240/2000 Sb. (krizový zákon).

Stav nebezpečí vyhláší hejtman kraje (v Praze primátor hlavního města Prahy) pro kraj nebo jeho část z důvodu ohrožení života, zdraví, majetku, životního prostředí, pokud nedosahuje intenzita ohrožení značného rozsahu, a není možné odvrátit ohrožení běžnou činností správních úřadů, orgánů krajů a obcí, složek IZS nebo subjektů kritické infrastruktury. Hejtman, který stav nebezpečí vyhlásil, o tom neprodleně informuje vládu, Ministerstvo vnitra, sousední kraje a pokud mohou být krizovou situací dotčeny, též další kraje. Stav nebezpečí lze vyhlásit na dobu nejvýše 30 dnů. Tuto dobu může hejtman prodloužit jen se souhlasem vlády. Stav nebezpečí končí uplynutím doby, na kterou byl vyhlášen,

pokud hejtman nebo vláda nerozhodnou o jeho zrušení před uplynutím této doby. Vláda stav nebezpečí zruší též, pokud nejsou splněny podmínky pro jeho vyhlášení. [8]

Nouzový stav

Ústavní zákon č. 110/1998 Sb. uvádí, že nouzový stav vyhláší vláda, a to v případě živelních pohrom, ekologických nebo průmyslových havárií, nehod nebo jiného nebezpečí, které ve značném rozsahu ohrožují životy, zdraví nebo majetkové hodnoty a nebo vnitřní pořádek a bezpečnost. Je-li nebezpečí z prodlení, může vyhlásit nouzový stav předseda vlády. Jeho rozhodnutí vláda do 24 hodin od vyhlášení schválí nebo zruší. Nouzový stav se může vyhlásit jen s uvedením důvodů na určitou dobu a pro určité území. Nouzový stav se může vyhlásit nejdéle na dobu 30 dnů. Uvedená doba se může prodloužit jen po předchozím souhlasu Poslanecké sněmovny. Nouzový stav končí uplynutím doby, na kterou byl vyhlášen, pokud vláda nebo Poslanecká sněmovna nerozhodnou o jeho zrušení před uplynutím této doby.

Stav ohrožení státu

Tento krizový stav vymezuje Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., který uvádí, že stav ohrožení státu může vyhlásit parlament na návrh vlády, je-li bezprostředně ohrožena svrchovanost státu nebo územní celistvost anebo jeho demokratické základy. [5]

Do konce roku 2011 nebyl v ČR vyhlášen stav ohrožení státu.

Válečný stav

Válečný stav upravuje Ústavní zákon č. 1/1993 Sb. O rozhodnutí o válečném stavu rozhoduje parlament, je-li Česká republika napadena, nebo je-li třeba plnit mezinárodní smluvní závazky o společné obraně proti napadení. O účasti ČR v obranných systémech mezinárodní organizace rozhoduje parlament. Parlament vyslovuje souhlas s vysláním ozbrojených sil mimo území České republiky a s pobytem ozbrojených sil jiných států na území České republiky, nejsou-li taková rozhodnutí vyhrazena vládě. Vláda rozhoduje o vyslání ozbrojených sil mimo území České republiky a o pobytu ozbrojených sil jiných států na území České republiky, a to nejdéle na dobu 60 dnů. Vláda dále rozhoduje

o průjezdu ozbrojených sil jiných států přes území České republiky nebo o jejich přeletu nad územím a o účasti ozbrojených sil ČR na vojenských cvičeních mimo území ČR a o účasti ozbrojených sil jiných států na vojenských cvičeních na území České republiky.
[13]

V příloze P I přikládám krizové stavy přehledně uvedené v tabulce, přehled vyhlášených krizových stavů v ČR od roku 2002 do roku 2010 a stav nebezpečí - věcné, časové a územní rozdělení za období od 1. ledna 2001 do 31. května 2012.

Dílčí závěr

V roce 2000 byla přijata právní úprava tzv. krizové legislativy, která vychází z ústavního zákona č. 110/1998Sb., o bezpečnosti ČR. Pojem krizové řízení je také v české odborné literatuře překládán i jako krizový management. Krizové řízení přesně popisuje, analyzuje a vyjadřuje předmět zkoumání. Lze konstatovat, že legislativně je předmětná problematika zabezpečena na vysoké úrovni.

3 HROZBY A RIZIKA

Hrozba a riziko jsou klíčové pojmy bezpečnostní terminologie. Tyto pojmy spolu úzce souvisí a proto bývají občas zaměňovány nebo chybně používány. Hrozby mohou chráněnou hodnotu poškodit nebo zničit. Hrozba je vždy primární, nezávisle existující.

3.1 Hrozba

Hrozba je jakýkoli fenomén, který má potenciální schopnost poškodit chráněné zájmy objektu. Míra hrozby je dána velikostí možné škody a časovou vzdáleností, která je obvykle vyjádřena pravděpodobností čili rizikem možného uplatnění této hrozby.

Současná společnost je ohrožována četnými hrozbami. Každá hrozba, ať už se jedná o přírodní jevy, havárie nebo zamýšlené činy jedinců, skupin nebo států, vyvolává menší či větší obavy nebo strach toho, kdo jí je vystaven. Bezpečnost ČR a jejich obyvatel mohou narušovat hrozby různého charakteru. [14]

Dělení hrozeb:

Hrozby můžeme dělit podle různých hledisek. Proto uvádím jedno z možných dělení, a to podle doc. PhDr. Jana Eichlera, CSc.:

Geopolitické hledisko - z uvedeného hlediska existují dvě základní kategorie hrozeb, a to: přímé a nepřímé. Přímé hrozby jsou takové, u kterých je vystaven hrozbě náš stát. Nepřímé hrozby se přímo dotýkají našich spojenců či stability v regionu.

Podle původu - mohou být hodnoceny jako záměrné nebo nezáměrné. Za záměrné jsou považovány teroristické útoky, ekonomické sankce, agrese, narušení dopravy zdrojů energie a strategických surovin. Nezáměrné hrozby nejsou většinou přímým výsledkem lidské činnosti. jde se především o povodně, období sucha a tím spojená neúroda, erupce sopek, propuknutí epidemií a pandemií. Jednou z mála nezáměrných hrozeb spojených s lidskou činností jsou ekonomické krize, k nimž většinou dochází bez prokazatelného přímého záměru politiků, manažerů a ekonomů.

Časové hledisko - z tohoto hlediska vnímáme hrozby naléhavé, které vyžadují neodkladnou okamžitou pomoc. Vedle nich můžeme být vystaveni hrozbám latentním, na které se

nemusí reagovat okamžitě. Mohly by se stát naléhavými, pokud by byly po delší dobu podceňovány.

Sektorové hledisko - podle něj dělíme hrozby na vojenské, ekonomické, politické, sociální a kulturní. U vojenských hrozeb je charakteristické, že útoky jsou cíleně, ale pravděpodobnost přímého ohrožení území ČR masivním vojenským útokem je nízká. Ekonomické hrozby vyplývají z nestability světových trhů a z nejistot ekonomického rozvoje na regionální i na globální úrovni. Ekologické hrozby jsou důsledkem ekonomické činnosti člověka a stále více se dotýkají životního prostředí. Sociální hrozby doléhají na životní styl a zdravotní stav obyvatelstva a mají nejčastěji podobu přistěhovaleckých vln a epidemií. Kulturní hrozby se pak především projevují stupňováním národnostní a náboženské nesnášenlivosti a nenávisti. [14]

3.2 Riziko

Pojem riziko je spojen s pravděpodobností nebo možností škody. Jinak řečeno, je to očekávaná hodnota škody. Riziko je kvantitativním a kvalitativním vyjádřením ohrožení, vyjadřující míru ohrožení a stupeň ohrožení. Vyjadřuje, kolikrát se negativní jev vyskytne a co způsobí. Míru rizika, tedy pravděpodobnost škodlivých následků vyplývajících z hrozby a ze zranitelnosti zájmu, je možno posoudit na základě tzv. analýzy rizik, která vychází i z posouzení naší připravenosti hrozbám čelit.

„Riziko je pravděpodobná újma způsobená dotčené osobě - nositeli rizika, vyjádřená buď penězi nebo jinými jednotkami (počet lidských obětí, počet dnů pracovní neschopnosti)“

Riziko má dva rozměry:

- pravděpodobnost vzniku nebezpečné situace
- závažnost možného následku [1]

Dělení rizik

Bezpečnostní rizika odvozujeme od bezpečnostních hrozeb, dělíme je taktéž podle sektorového hlediska na rizika vojenského, politického, ekonomického, ekologického, sociálního a kulturního charakteru. [14]

Dílčí závěr

Ve 2. polovině 90. let se o těchto pojmech začalo diskutovat v České republice a to především v Dokumentu Bezpečnostní strategie ČR z roku 1999, který uvedl 9 rizik a jejich aktivace v hrozby. Hrozby a rizika ve 21. století nabývají na významu. Především v bezpečnostní komunitě měla otázka precizace „krizové“ terminologie prioritu.

4 ORP HLINSKO

Území správního obvodu obce Hlinsko se rozkládá v jihozápadní části Pardubického kraje. V severní části sousedí se správním obvodem Chrudim, ve východní části se správním obvodem Polička a v jižní a západní části s krajem Vysočina. [2]

Obrázek 4 *Mapa ORP Hlinsko v Čechách* [24]

4.1 Historie

Přestože prvopočátky osídlení bychom našli již v době slovanské, bylo výše položené Hlinecko postupně osídlováno pozdně středověkou vnitřní kolonizací. Středověkého původu je zejména město Hlinsko. Nejstarší sídlo, o němž jsou zprávy z 11. a 12. století, leželo podél hlavní obchodní cesty spojující Čechy s Moravou. V tomto období se utvořilo také první správní středisko Trhová Kamenice. Poslední vsi vznikly na pasekách hornatého Hlinecka v 18. století v důsledku rozsáhlé těžby dřeva.

Obyvatelé tohoto podhorského a lesnatého koutu Čech živilí prací na kamenitých a málo úrodných políčkách. První řemeslná výroba vycházela ze zpracování dostupných přírodních

surovin, kterými byly dřevo, kámen a jílová hlína. Na Hlinecku záhy vzniklo hrnčířství, to se společně s tkalcovstvím stalo na dlouhou dobu hlavním zdrojem obživy. Hrnčířství patřilo k nejrozsáhlejšímu a nejstaršímu oboru, o němž jsou dochovány zprávy již z konce 15. století. Svrateckou krajinu poznamenala především výroba skla. V domácnostech se rozvinula domácí výroba dřevěného nářadí a především hraček. Řemeslná zručnost obyvatel dala podnět k nástupu tovární výroby. Od 19. století začínala mít krajina průmyslový charakter, který umocnila především stavba železnice roku 1871. Manufakturní výroba na Hlinecku se stala základem desítek textilních firem. Nejznámější se stala výroba rozličných druhů koberců a jemných textilií. Počátek 20. století patří jednoznačně kožešnictví. Zdejší firmy udávaly módní trendy a toto luxusní a kvalitní zboží se vyváželo do celé Evropy i zámoří. Ve 20. století se stala oblíbeným stavebním a dekoračním materiálem tmavomodrá žula ze zdejších lomů. Kromě zmiňovaných tradičních oborů vznikaly podniky jako pivovar „Rychtář“, pilníkárna a cihelny. K nejvýznamnějším továrnám města Hlinska patřila továrna na zpracování mléka Nestlé (dnes Mlékárna Tatra, s.r.o.) a z Prahy přestěhované elektrotechnické závody Prošvicovy (bývalá ETA). [2]

4.2 Charakteristika území

Celková rozloha ORP Hlinsko činí 22 836,5ha. 59% z celkové rozlohy zaujímá zemědělská půda, 38% lesní půda, 1,8% vodní plochy a 1,2% je zastavěná plocha. [17]

Nejvyšším bodem správního území je Karlštejn, který se nachází u obce Svratouch a leží v nadmořské výšce 783 m. n. m. Nejvýše položenou obcí je obec Svratouch - 665 m. n. m. oproti tomu nejnižše položenou obcí správního obvodu je obec Miřetice, která se nachází ve 390 m. n. m. Hlinsko se nachází v nadmořské výšce 582 m. n. m. [3]

Hlinecko je charakteristické svým členitým reliéfem podhorské a místy až horské krajiny s množstvím jehličnatých či smíšených lesů. Území patří horopisně do Českomoravské vrchoviny, severní část leží v zalesněných Železných horách, na jihovýchodním okraji území zasahují Žďárské vrchy. Jih ORP je od roku 1970 vyhlášen Chráněnou krajinnou oblastí Žďárské vrchy a severozápad Chráněnou krajinnou oblastí Železné hory. Půdy jsou převážně hlinitopísčité až písčitohlinité a hlinité a v severní části půdy hornité a na jihu půdy slabě až středně podzolové. Na území je několik ložisek rašelin. [2]

Nejvýznamnějším tokem je řeka Chrudimka. V povodí Chrudimky leží celý obvod s výjimkou obce Svratouch, která se nachází již v povodí řeky Svratky. Říká se, že lovecký zámeček Karlštejn nad Svratouchem je „střechou Evropy“, z jedné strany střechy teče voda do Severního a z druhé do Černého moře. Řeka Chrudimka je tok 2. řádu pramenící asi 1 km severozápadně od Svratouchu v nadmořské výšce 700m. Na řece Chrudimce se nachází nejstarší zemí sypaná hráz Hamry s celkovým objemem 3,6mil. m³, rozlohou 82 ha a výškou hráze 13,26m. Nádrž dokončená v roce 1912 na vodárenském toku Chrudimka slouží k ochraně před povodněmi, nadlepšováním nízkých průtoků a od roku 1961 do roku 2008 byla nádrž využívána k vodárenským účelům pro skupinu Hlinska a jeho okolí. V současné době slouží jako rezerva. [3]

Ovzduší, ekologie, odpady

ORP Hlinsko patří mezi oblasti s lepší kvalitou ovzduší. Mezi největší znečišťovatele ovzduší patří Mlékárna Hlinsko s.r.o. a Pivovar Rychtář s.r.o. Hlinsko. Menší pak Backer Elektro CZ s.r.o. a Galvos s.r.o. Hlinsko, mrazárna Impasto a. s., Hlinsko. Oproti tomu mezi největší producenty nebezpečných odpadů patří Dagold Hlinsko s.r.o., Dílo Svratouch, Galvos s.r.o. Hlinsko, Mlékárna Hlinsko s.r.o.

Na území ORP Hlinska se nachází nebezpečná skládka v lokalitě Hamřík u Hlinska. Tato skládka je již delší dobu nepoužívaná, ale v době, kdy byla založena nebyly žádné požadavky na její zabezpečení. V letech 1979 - 1990 se ukládaly na skládku odpady všeho druhu z města Hlinska ale i jeho okolí, i nebezpečné odpady. Dosud není přehled co vlastně je ve skládce uloženo. Skládka se nachází v těsné blízkosti řeky Chrudimky, proto v případě průsaku hrozí zamoření celého toku řeky. [17]

4.2.1 Demografická část

Město Hlinsko má kolem 9 880 obyvatel (ke 31. 12. 2012), celé území správního obvodu má přibližně 20 500 obyvatel. Z hlediska věkové struktury obyvatelstva lze sledovat pokračující pokles počtu obyvatel ve skupině obyvatel mladších 15 let, naopak růst byl zaznamenán ve skupině 15 - 59 let. V posledních dvou letech je zaznamenán výrazný pokles počtu obyvatelstva z důvodu zvýšení míry zaměstnanosti ve městě Hlinsko.

Na správním území v působnosti určené ORP Hlinsko se nachází 22 obcí, jsou to: Dědová, Hamry, Hlinsko, Holetín, Jeníkov, Kameničky, Kladno, Krouna, Miřetice, Otradov, Pokřikov, Raná, Studnice, Svratouch, Tisovec, Trhová Kamenice, Včelákov, Vítanov, Vojtěchov, Vortová, Všeradov, Vysočina. Z výše uvedených se jedná o jedno město (Hlinsko), 2 městyse (Včelákov, Trhová Kamenice) a 19 obcí. [17]

4.2.2 Klimatická část

Přibližně u Hlinska začíná oblast mírně teplá, vlhká, vrchovinová. Nejvyšší polohy na jihovýchodě leží v oblasti mírně chladné vrchovinové (Kameničsko a Svratouško). Pro území je charakteristické velmi krátké léto. Přechodné období je dlouhé, jaro mírně chladné, podzim mírný a zima je dlouhá, mírná s dlouhou sněhovou pokrývkou. Průměrná roční teplota kolem 9°C odpovídá mírnému klimatu. Nejnižší průměrná teplota vzduchu bývá v lednu, naopak nejvyšší teplota v červenci. Průměrné datum prvního mrazivého dne je kolem 11. října, poslední mrazivý den kolem 10. května. [4]

4.2.3 Infrastruktura

Dopravní infrastruktura:

Silniční síť:

Silniční síť jsou poměrně husté. Jedná se o silnice v kategorii II. a III. třídy. Na druhou stranu je však kvalita silniční sítě nevyhovující a to především u silnic II. třídy.

Přehled významných komunikací:

Silnice I. třídy:

- I/34 Ždírec nad Doubravou - Hlinsko - Polička
- I/37 Pardubice - Chrudim - Ždírec nad Doubravou

Silnice II. třídy:

- II/354 od Předhradí - Krouna
- II/343 Trhová Kamenice - Hlinsko
- II/355 Hlinsko - Tisovec

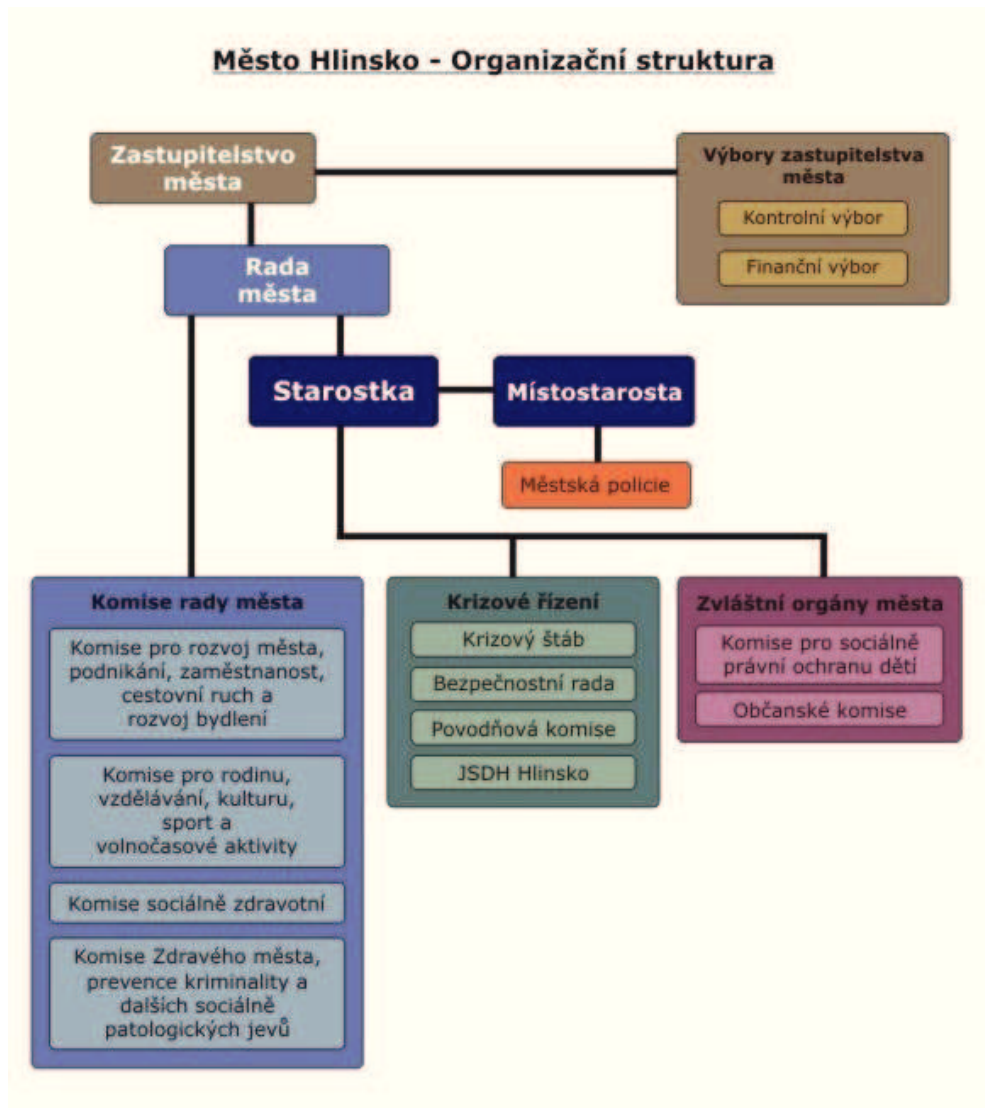
Železniční síť:

Na území ORP je poměrně řídká železniční síť. Železniční trať celostátního významu je jednokolejná trať č. 238 Pardubice - Havlíčkův Brod a regionální jednokolejná trať č. 261 Ždárec u Skutče - Svitavy. Celková délka tratí je 29km. Na celé trati je množnost přepravy cisterny s nebezpečnou látkou. [4]

Technická infrastruktura:

VTL plynovod DN 500 protíná území ORP Hlinsko. Jsou z něj napájeny objekt Mlékárna Hlinsko s.r.o. a město Hlinsko. Potřeba elektrické energie není kryta vlastními zdroji. Rozvod elektrické energie je prováděn distribučním vedením z tepelných elektráren Opatovice a Chvaletice. Město Hlinsko má centrální čistírnu odpadních vod. Problém je v obcích s počtem obyvatel do 5 000, kde jsou kanalizační sítě různé kvality a likvidace odpadních vod je nedostatečná. [17]

4.3 Organizační struktura

Obrázek 5 Organizační struktura města Hlinska [16]

4.3.1 Krizové řízení ORP

Cílem krizového řízení je předcházet vzniku možných krizových situací a mimořádných událostí, zajistit všeobecnou přípravu na zvládnutí možných krizových situací. Krizové řízení je nedílnou součástí činnosti nejen městského úřadu. U městského úřadu Hlinsko zabezpečuje koordinaci bezpečnostních opatření a plnění úkolů oddělení krizového řízení, které je podřízeno starostce města. [15]

4.3.1.1 Bezpečnostní rada ORP

Bezpečnostní rada je koordinační orgán pro přípravu na krizové situace. Její vznik a úkoly jsou vymezeny zákonem č. 240/2000 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

Bezpečnostní rada ORP Hlinsko má celkem 8 členů a 2 stálé hosty bezpečnostní rady, kterými jsou: vrchní strážník Městské policie Hlinsko a zástupce staniční sestry střediska ZZS Hlinsko. [28]

Složení bezpečnostní rady:

Bezpečnostní rada ORP má nejvýše 8 členů. Starosta ORP jejími členy jmenuje:

- místostarostu,
- tajemníka obecního úřadu,
- příslušníka Policie ČR určeného ředitelem krajského ředitelství Policie ČR,
- příslušníka hasičského záchranného sboru kraje určeného ředitelem hasičského záchranného sboru kraje,
- zaměstnance obce s rozšířenou působností zařazeného do obecního úřadu obce s rozšířenou působností, který je zároveň tajemníkem bezpečnostní rady ORP.

Činnost bezpečnostní rady:

Bezpečnostní rada se řídí statutem a jednacím řádem bezpečnostní rady. Projednává úkoly k zabezpečení krizové připravenosti a zpravidla se schází dvakrát do roka, v případě potřeby i častěji. Z každého jejího zasedání je proveden zápis a usnesení. Na jednání bezpečnostní rady ORP mohou být přizvány další osoby, pokud je jejich účast nezbytná k posouzení stavu zabezpečení a stavu připravenosti na krizové situace. [8]

4.3.1.2 Krizový štáb ORP

Krizový štáb je pracovní orgán starosty určený k řešení krizových situací na území správního obvodu města Hlinska. Řídí se statutem a jednacím řádem krizového štábu. Starosta preventivně svolává KŠ, zejména k projednání zásadních záležitostí, které se

týkají krizové situace a k přijetí krizových opatření. Krizový štáb ORP Hlinsko má celkem 18 členů.

Členové krizového štábu:

- členové bezpečnostní rady
- vedoucí pracovních skupin KŠ
- zástupci složek IZS
- odborníci na druh řešené MU nebo KS [27]

4.3.1.3 Povodňová komise ORP

K plnění úkolů při ochraně před povodněmi byla na území obce zřízena povodňová komise. Povodňová komise je zvláštním orgánem obce. Předsedou povodňové komise je vždy starosta obce. Povodňové orgány se při své činnosti řídí povodňovými plány. Starosta svolává povodňovou komisi na základě vyhlášení stupňů povodňové aktivity, podle povodňového plánu obce k projednání zásadních záležitostí týkajících se řešení situace a přijetí opatření. Povodňová komise ORP je podřízena povodňovému orgánu kraje.

Složení povodňové komise ORP Hlinsko:

- starostka města - předseda PK
- místostarosta města - místopředseda PK
- pracovník odboru životního prostředí MěÚ Hlinsko - tajemník PK
- + dalších 9 členů - další členy komise jmenuje starostka města ze zaměstnanců ORP zařazených do obecního úřadu a zástupců orgánů a právnických osob, které jsou způsobilé k provádění opatření, popřípadě pomoci při ochraně před povodněmi (např. velitel požární stanice HZS Hlinsko, vrchní strážník Městské policie Hlinsko, vedoucí krizového řízení ORP, pracovník Lesy ČR - správa toků,...) [25]

Další podrobnosti:

- bezpečnostní rada ORP Hlinsko stanovuje úkoly na pravidelných jednáních, které se konají nejméně 2 krát do roka
- schůze rady města jsou neveřejné
- pracovník krizového řízení ORP v oblasti zajišťování úkolů KŘ a obranného plánování spolupracuje s příslušným oddělením územního odboru HZS Pardubického kraje, Krajského úřadu Pardubického kraje, Krajským vojenským velitelstvím Pardubice, dalšími správními úřady a organizacemi. Dále zpracovává, aktualizuje a vede dokumentaci požární ochrany města.

Dílčí závěr:

Obec s rozšířenou působností Hlinsko má ve své působnosti celkem 22 obcí, z toho 74 částí obcí. V této kapitole podrobně popisují dané území a následně i organizační strukturu města Hlinska. Problematika krizového řízení je realizována v intencích příslušných legislativních ustanovení.

5 HAVARIJNÍ PLÁN ORP

Havarijní plán je dokument, jehož podstatným obsahem jsou opatření k provádění záchranných a likvidačních prací k odvrácení nebo omezení bezprostředního ohrožení mimořádnou událostí, k odstranění následků vzniklých vlivem mimořádné události a opatření v systému ochrany obyvatelstva. Je zaměřen na ochranná opatření při živelních pohromách, antropogenních haváriích nebo jiných nebezpečích ohrožujících životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí. Stanovuje úkoly obcím, správním úřadům a fyzickým i právnickým osobám při přípravě na tyto události i v jejich průběhu a podporuje plánování a řízení postupu integrovaného záchranného systému.

Havarijní plán ORP zpracovává hasičský záchranný sbor a to minimálně ve dvou vyhotoveních.

5.1 Struktura havarijního plánu

Plán se skládá z *informační části* (charakteristika kraje, jednotlivé druhy mimořádných událostí s uvedením možných následků a způsobů jejich eliminace), *operativní části* (síly a prostředky pro záchranné a likvidační práce, vyznění složek IZS a varování obyvatelstva o MU) a tyto *druhy plánů konkrétních činností*:

- **Plán vyznění** - způsob předání prvotní informace o MU
- **Traumatologický plán** - způsob zabezpečení zdravotnických opatření postiženým osobám atd.
- **Plán varování obyvatelstva** - způsob varování obyvatelstva o možném nebezpečí apod.
- **Plán ukrytí obyvatelstva** - zásady zabezpečení ukrytí
- **Plán individuální ochrany obyvatelstva** - prostředky individuální ochrany, systém jejich výdeje.
- **Plán evakuace obyvatelstva** - uvádí zásady provádění evakuace
- **Plán nouzového přežití obyvatelstva** - nouzové ubytování, zásobování základními potravinami, pitnou vodou, dodávky energií apod.

- *Povodňový plán* je dokument, který obsahuje způsob zajištění včasných a spolehlivých informací o vývoji povodně, možnosti ovlivnění odtokového režimu, organizaci a přípravu zabezpečovacích prací; dále obsahuje způsob zajištění včasné aktivizace povodňových orgánů atd.
- *Plán ochrany území pod vybranými vodními díly před zvláštními povodněmi* - kategorie vodních děl, rozsah a účinek zvláštní povodně na území pod vodními díly
- *Plán mimořádných veterinárních opatření* - přehled připravených mimořádných veterinárních opatření, způsob jejich provádění
- *Plán veřejného pořádku a bezpečnosti* - způsob jeho zabezpečení atd.
- *Plán ochrany kulturních památek* - přehled kulturních památek, způsob zabezpečení jejich ochrany před účinky havárií apod.
- *Plán hygienických a protiepidemických opatření* obsahuje přehled připravených hygienicko-epidemiologických opatření, způsob jejich provádění atd.
- *Plán komunikace s veřejností a sdělovacími prostředky* - přehled spojení na sdělovací prostředky, texty nebo nahrávky televizních a rozhlasových varovných relací [18]

5.2 Využití havarijního plánu

Havarijní plány jsou v praxi málo využitelné. Jedním z důvodů může být skutečnost, že na straně uživatelů havarijních plánů i na straně jejich zpracovatelů jsou rozdílné požadavky, nedostatky z hlediska obsahu, rozsahu i kvality zpracování. V Zásadě lze také hovořit o nedostatečné odborné úrovni na straně zpracovatelů nebo uživatelů havarijních plánů, ale také o nevhodném obsahovém uspořádání havarijního plánu jako dokumentu. [19]

Dílčí závěr:

Zpracovávání havarijních plánů je v současnosti řešeno celou řadou právních předpisů. Informace v dokumentu jsou zpracovávány textově i graficky. V posledním době se stává pravidlem, že havarijní plány jsou k dispozici v tištěné, ale i elektronické podobě.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

6 HROZBY A RIZIKA V ORP HLINSKO

Na území dané ORP Hlinsko se mohou vyskytnout hrozby různého charakteru, ať už živelní pohromy nebo technologické havárie. Do bakalářské práce jsem vybrala a popsala jen některé z nich.

6.1 Živelní pohromy

Živelní pohroma je definována jako velké, náhlé a nečekaně se objevující neštěstí, zpusťošení, či škoda způsobená neovladatelným přírodním jevem či přírodní silou, která má zpravidla ničivé účinky. Rozsah živelních pohrom závisí na koncentraci lidí, dopravy, průmyslu, rizikových technologií na území, a především také na připravenosti obyvatel likvidovat jejich případné následky a zabránit sekundárním škodlivým jevům.

6.1.1 Kalamitní výskyt sněhových srážek a námrazová kalamita

Kalamitní výskyt sněhových srážek vzniká při enormním a dlouhotrvajícím sněžení, vytvářením závějí a pokryvem proláclin, prohlubní a nižších míst vlivem silného, nárazového a dlouhotrvajícího větru. Námrazy vznikají v podzimních, zimních a jarních měsících vlivem extrémních a prudkých změn teplot pod bod mrazu.

Vysoká sněhová pokrývka nebo námrazy na komunikacích způsobují snížení průjezdnosti komunikací, zhoršení dopravní situace, poškození lehkých staveb, lesních porostů atd.

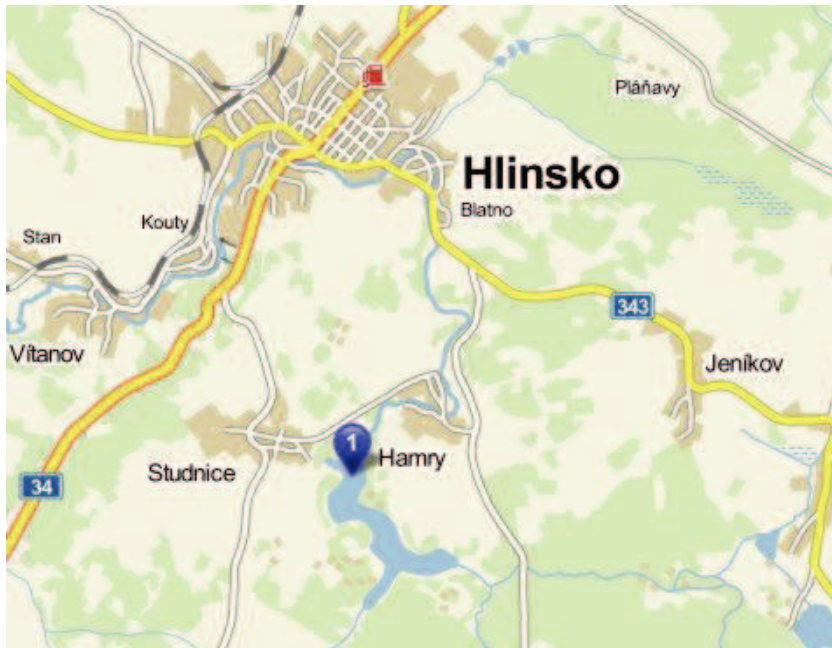
Uvedený jev se může projevit na celém území ORP, především však v oblasti Českomoravské vrchoviny a Železných hor.

6.1.2 Rozrušení hrází vodních děl

K rozrušení hrází vodních děl může dojít z více důvodů, a to špatnou funkcí nebo poruchou hradicích zařízení ale především i při náhlé a nesnadno ovladatelné zvýšení hladiny ve vodních tocích.

Území ORP Hlinsko: na horním toku řeky Chrudimky je vybudována vodní nádrž Hamry o celkové rozloze 3,56 mil. m³ a celkovou plochou přibližně 82 ha (celkový ochranný objem nádrže se uvádí 2,2774 mil. m³). Při protržení hráze vodní nádrže by bylo území v povodí řeky Chrudimky postíženo průlomovou vlnou s následným částečným zničením některých obcí, zničení infrastruktury a většiny mostů.

Orientační počet ohrožených osob v obcích: Hlinsko - 2000, Vítanov - 80, Trhová Kamenice - 100, Svobodné Hamry - 20 a Hamry - 100. Okolo nádrže bylo před třiceti lety zřízeno ochranné hygienické pásmo (1. stupně). Okolí nádrže je veřejně nepřístupné.

Obrázek 6 *Mapa vodní nádrže Hamry u Hlinska* [30]

Obrázek 7 *Vodní nádrž Hamry - část hráze* [26]

6.2 Technologické havárie

Mimořádná událost spojená s únikem nebezpečné látky, částečně nebo zcela neovladatelná, prostorově a časově ohraničená, její vznik souvisí bezprostředně s užíváním objektu, v němž je nebezpečná látka skladována, vyráběna, používána nebo zpracována. Havárie vede k závažnému poškození nebo ohrožení zdraví a života občanů, životního prostředí, hospodářských zvířat a nebo ke škodě na majetku.

6.2.1 Nehody v silniční, železniční a letecké dopravě

Současný stav vozovek na daném území není v dobrém technickém stavu. Technický stav vozidel přepravujících osoby nebo nebezpečné věci nedosahuje předepsané úrovně.

Územím vede doporučená trasa ADR (vnitrostátní a mezinárodní přeprava) pro přepravu nebezpečných věcí, která prochází celým městem Hlinsko. Řada nebezpečných věcí se dopravuje po silnicích první třídy. Nad Hlinskem prochází osa leteckého koridoru.

6.2.2 Požáry

U technologických havárií je pravděpodobnost výskytu požáru na území dané ORP vzhledem k rozmanitosti možných příčin velmi vysoká. Mezi zdroje velkých požárů na území obce s rozšířenou působností patří především sklady hořlavých látek, čerpací stanice pohonných hmot, ale i požáry ubytovacích zařízení. U požáru ubytovacích zařízení se jedná o objekty pro bydlení, objekty, kde se vyskytuje velký počet osob, objekty chovů zvířat, objekty, kde se vyskytují osoby se sníženou schopností pohybu. Pravděpodobnost možné havárie nelze přesně vyjádřit. Rozsah havárie se v závislosti na čase zvětšuje.

7 SWOT ANALÝZA

Swot analýza představuje metodu používanou k prezentaci analytických poznatků o nejrůznějších objektech zkoumání. Principem je jednoduchost, avšak výstižnost, vyčerpávající a objektivní charakteristika silných a slabých stránek zkoumaného objektu a jeho možných příležitostí a ohrožení. Svým uspořádáním do čtyř kvadrantů (silné stránky, slabé stránky, příležitosti, ohrožení) umožňuje přehledně provádět zpětné korekce jednotlivých procesů nebo skutečností, včetně přeražování do jiných kvadrantů. Swot analýza prezentuje vyvážené pohled na minulost, současnost a budoucnost analyzovaného objektu. Vnitřní analýza představuje silné a slabé stránky, které posoudí vnitřní situaci sektoru, identifikuje silné a slabé stránky a stanoví možnosti a potenciál sektoru. Silné stránky představují jakékoli konkurenční výhody a rozvojové aktivity sektoru a naopak slabé stránky faktory limitující nebo ohrožující tyto aktivity. Vnější analýza představuje příležitosti a ohrožení, které mohou sektor ovlivnit.

7.1 Živelní pohromy

Následující SWOT analýzy určují silné a slabé stránky, příležitosti a ohrožení při živelních pohromách na území určené ORP.

A. Kalamitní výskyt sněhových srážek a námrazová kalamita

Tabulka 1 *SWOT analýza - kalamitní výskyt sněhových srážek a námrazová kalamita*
[vlastní]

SILNÉ STRÁNKY - S	SLABÉ STRÁNKY - W
- výskyt požárů není tak častý - prohrnování a úprava hlavních pozemních komunikací - stavění zábran proti vytváření sněhových jazyků na komunikaci - lidské zdroje včetně dobrovolníků - těžká technika pro vyprošťování vozidel	- omezení dopravy a zásobování v nepřístupných oblastech - zhoršení celkové průchodnosti komunikací (silniční i železniční) - komplikace při zásahu jednotek IZS - zvýšené nároky na techniku a vybavení složek IZS

PŘÍLEŽITOSTI - O	OHROŽENÍ - T
- větší množství posypového materiálu - častější odklizení sněhu z plochých střech (např. supermarkety, školy) - průběžné sledování a vyhodnocování plynulosti provozu na pozemních komunikacích - průběžné sledování stavu a údržby pozemních komunikací	- poškození lidského zdraví a objektů - přerušení dodávek energie, poruchy na telefonních sítích a elektrických sítí - pád stromu na komunikace a rozvodné sítě, dopravní nehody - dopravní nehody

Zhodnocení analýzy

Výskyt sněhových srážek a námrazových kalamit je na území dané ORP velmi častý. Nepříznivé počasí má za následek komplikace při zásahu složek IZS, převážně pak prodloužení zásahových časů. Obyvatelstvo je ohroženo poškozením zdraví a to hlavně osoby staršího věku (objevují se i případy úmrtí z důvodu prochladnutí), dále poškození a zničení staveb, omezení zásobování v nepřístupných oblastech. Právy sněhu mají za následek neprůjezdnost pozemních komunikací, pád stromu na komunikace a rozvodné sítě, přerušení spojení následkem energetických sítí, dopravní nehody a ztížené podmínky při likvidaci požárů a ostatních mimořádných událostech

B. Rozrušení hráze vodního díla Hamry

V této analýze se zabývám destrukcí vodního díla Hamry.

Tabulka 2 *SWOT analýza - rozrušení hráze vodního díla Hamry* [vlastní]

SILNÉ STRÁNKY - S	SLABÉ STRÁNKY - W
- zásobárna pitné vody - velký celkový objem - při povodních hráz zadržuje velké množství vody - rychlá aktivace krizových orgánů - včasná informovanost obyvatelstva - připravenost k organizování a zahájení likvidačních a obnovovacích prací	- sypaná, zemní, přímá hráz - stále se snižující množství pitné vody - posun hráze - pozdní, nepřesná nebo žádná předpověď přívalových dešťů - dlouhotrvající vodní srážky nebo přívalové deště - nepřipravenost obyvatelstva na zvláštní povodně
PŘÍLEŽITOSTI - O	OHROŽENÍ - T
- zpevnění hráze - bezpečnostní systémy při možném vzniku prasklin - znalost vzniklé situace - včasná aktivace všech dostupných sil a prostředků - prověření připravenosti složek IZS - plán nezbytných dodávek	- na zdraví a životech lidí v okolí přehrady (v případě protržení hráze hrozí zaplavení větší části Hlinska a okolí) - ohrožení na životním prostředí - narušení infrastruktury - pozdní reakce krizových štábů

Zhodnocení analýzy

Vodní nádrž Hamry, která má v současné době největší význam na území obce s rozšířenou působností Hlinsko byla dokončena v roce 1912 a slouží především ochraně před povodněmi, nadlepšováním nízkých průtoků. V současné době slouží jako rezerva a část se přebu-

dovává jako úpravna vody pro užitkové účely. Celkový objem nádrže činí přibližně 3,6 mil. m³ vody, zatímco celkový ochranný objem nádrže 2,27 mil. m³ vody. Proto byl pro převedení velkých vod z neovladatelného prostoru při levém boku zřízen boční přeliv. Má obloukovou přelivnou hranu dlouhou 29m, ze které voda přepadá do spadiště a odtéká skluzem pod hráz. Dvě potrubí o průměru 1m slouží jako spodní výpusti. V případě havárie na vodním díle je vypracován povodňový plán. Při dodržení všech bezpečnostních ukazatelů lze předpokládat, že k destrukci díla nedojde, ale nelze toto tvrzení vyloučit. Podmínky zabezpečení vodního díla odpovídají předpisům a jsou na vysoké úrovni.

7.2 Technologické havárie

Následující SWOT analýzy určují silné a slabé stránky, příležitosti a ohrožení při technologických haváriích na území určené ORP.

A. Silniční doprava

Tabulka 3 SWOT analýza - silniční doprava [vlastní]

SILNÉ STRÁNKY - S	SLABÉ STRÁNKY - W
- možnost použití sorpčních materiálů, neutralizačních prostředků, atd. - používání bezpečnostních prvků (svodidla, vodorovné bezpečnostní značení,..) - bezpečnostní prvky vozidla	- poničení železniční či silniční komunikace - nedodržování zákonů a předpisů - neudržovaná komunikace - počasí, hustota provozu - selhání lidského faktoru
PŘÍLEŽITOSTI - O	OHROŽENÍ - T
- důvod k vytváření nových bezpečnostních systémů - doplnění doprav. značení o chybějící značky - větší účast policie ČR na pozemních komunikacích	- ohrožení na životech a zdraví - rozsah ohrožení závisí na počtu osob, rozsahu havárie, přepravované látky a místu - kontaminace půdy, vodních toků a nádrží - narušení dopravní infrastruktury

Zhodnocení analýzy

Pravděpodobnost výskytu havárie je závislá především na hustotě provozu na pozemních komunikacích, na kvalitě komunikace a nemalou měrou se může podílet i roční období. Největší pravděpodobností je selhání lidského faktoru, ať už nedodržování zásad bezpečnosti silničního provozu, ale i únava řidiče. Proto jsou vozidla vybaveny bezpečnostními prvky (airbag, bezpečnostní pásy, protiblokovací systém, systém regulace prokluzu kol, nouzový brzdový asistent, atd.). Možná havárie s únikem toxických látek představuje ve většině případů vážné ohrožení životního prostředí (na vliv životního prostředí mohou látky působit okamžitě ale i se zpožděným účinkem).

Počty dopravních nehod řešené na území města Hlinska za rok 2011 Tabulka 4 *Počty dopravních nehod řešené na území města Hlinska za rok 2011* [32]

Celkem	Vyřešeno blokově	Velká doprav. nehoda	Alkohol	Lehké zranění	Těžké zranění	Úmrtí	Škoda	Pokuta
136	33	103	8	40	5	2	5.504.100,- Kč	43.100,- Kč

Příčiny dopravních nehod za rok 2011 Tabulka 5 *Příčiny dopravních nehod za rok 2011* [32]

Celkem	Rychlost	Přednost	Předjíždění	Způsob jízdy	Technická závada	Nezavinil řidič	Řidič ujel
136	41	9	5	64	1	16	17

Počty dopravních nehod řešené na území města Hlinska za rok 2012 Tabulka 6 *Počty dopravních nehod řešené na území města Hlinska za rok 2012* [32]

Celkem	Vyřešeno blokově	Velká doprav. nehoda	Alkohol	Lehké zranění	Těžké zranění	Úmrtí	Škoda	Pokuta
140	38	102	17	33	8	0	6.724.700,- Kč	41.700,- Kč

Příčiny dopravních nehod za rok 2012 Tabulka 7 *Příčiny dopravních nehod za rok 2012* [32]

Celkem	Rychlost	Přednost	Předjíždění	Způsob jízdy	Technická závada	Nezavinil řidič	Řidič ujel
140	27	14	0	72	1	26	20

Dílčí závěr

Z uvedených statistik dopravních nehod za roky 2011 a 2012 ve městě Hlinsko je viditelné, že v naprosté většině případů dopravních nehod hraje velkou roli způsob jízdy řidiče, nepřiměřená rychlost a alkohol za volantem. Statistiky ukazují, že z každé sedmé dopravní nehody řidič ujede, v tomto případě je pak někdy obtížné dohledat viníka.

B. Požáry Tabulka 8 *SWOT analýza - požáry* [vlastní]

SILNÉ STRÁNKY - S	SLABÉ STRÁNKY - W
- dostateční množství zdrojů vody - moderní technika - při potřebě zapojení KŠ ORP, odborných orgánů - kvalifikovaní pracovníci	- samovznícení snadno zápalných látek - počasí - přístupnost terénu - nedodržování bezpečnosti práce - špatná dostupnost pro požární techniku
PŘÍLEŽITOSTI - O	OHROŽENÍ - T
- včasná informace o místě ohrožení - rychlá evakuace osob - povolání dalších složek IZS včetně specialistů - prověřování připravenosti pomocí taktických cvičení - náhradní přístupové možnosti k místu požáru	- na životě a zdraví - přímé ohrožení obyvatel a zvířete v blízkosti požáru - zhoršení ovzduší zplodinami hoření - mechanické poškození nebo destrukce zařízení, konstrukcí, budov - možné výbuchy

Zhodnocení analýzy

U technologických havárií je pravděpodobnost výskytu vzhledem k rozmanitosti možných příčin velmi vysoká. U objektů, které jsou napojeny na rozvod zemního plynu, určeného k vytápění nebo vaření a budovy, ve kterých je manipulováno nebo jsou skladovány tlakové láhve s kapalným plynem.

Rozbor požárnosti na území odboru Chrudim za rok 2011

V průběhu roku 2011 vzniklo na území odboru Chrudim 181 požárů s celkovou škodou 16 401 600,- Kč. Na likvidaci požárů se podílelo celkem 187 jednotek HZS, 234 SDH obcí a jedna jednotka HZS podniků. Celkem za rok 2011 bylo v rámci územního odboru Chrudim 826 výjezdů k událostem bez rozlišení jejich druhu.

Požáry podle měsíců:

Tabulka 9 Rozbor požárnosti na území odboru Chrudim za rok 2011 [31]

Měsíc	Počet požárů	Přímá škoda (Kč)	Uchráněné hodnoty (Kč)	Usmrceno	Zraněno
Leden	9	120 000	200 000	0	0
Únor	9	2 844 000	7 500 000	0	0
Březen	31	130 900	1 212 000	0	2
Duben	24	322 000	3 726 000	0	1
Květen	14	959 300	1 200 000	0	0
Červen	14	1 846 900	5 098 000	0	0
Červenec	6	1 053 000	1 900 000	0	4
Srpen	15	1 305 000	1 665 000	0	2
Září	14	67 500	80 000	0	1
Říjen	10	700 900	2 569 000	0	2
Listopad	20	1 895 300	4 681 000	0	3
Prosinec	15	5 156 800	2 097 000	0	3

Rozbor požárnosti územního odboru Chrudim za rok 2012

V průběhu roku 2012 vzniklo na území územního odboru Chrudim celkem 160 požárů s celkovou škodou 19 682 300,- Kč. Celkem za rok 2012 bylo v rámci územního odboru Chrudim 985 výjezdů k událostem bez rozlišení jejich druhu.

Požáry podle měsíců Tabulka 10 *Rozbor požárnosti územního odboru Chrudim za rok 2012* [31]

Měsíc	Počet požárů	Přímá škoda (Kč)	Uchráněné hodnoty (Kč)	Usmrceno	Zraněno
Leden	10	6 630 500	6 700 000	0	1
Únor	18	3 367 900	13 733 000	0	4
Březen	18	101 500	1 530 000	0	0
Duben	14	704 100	850 000	2	1
Květen	16	790 700	151 462 000	0	1
Červen	12	657 900	2 149 000	0	1
Červenec	13	113 800	2 030 000	0	0
Srpen	9	135 000	10 310	0	2
Září	7	1 976 000	2 008 000	0	1
Říjen	13	7 328 500	14 120 000	0	0
Listopad	11	735 900	6 020 000	0	6
Prosinec	19	135 500	6 326 000	0	0

Přehled velkých požárů na území ORP Hlinsko se škodou 250 000,- Kč a více [31]

- 12.1. 2012   požár stodoly s ustájením telat v obci Kladno
majitel: soukromá osoba
přímá škoda: 3 540 000,- Kč
uchráněné hodnoty: 2 000 000,- Kč
příčina: neobjasněna
- 18.4. 2012   požár rodinného domu v obci Kladno
majitel: soukromá osoba
přímá škoda: 650 000,- Kč
uchráněné hodnoty: 350 000,- Kč
příčina: spáry v komíně
- 2.10. 2012   požár víceúčelového zemědělského objektu v obci Svratouch
majitel: soukromý zemědělec
přímá škoda: 500 000,- Kč
uchráněné hodnoty: 2 500 000,- Kč
příčina: technická závada na zaparkovaném nakladači
- 27.10. 2012   požár odchovny selat v obci Srní
majitel VEMA a.s. Chrudim
přímá škoda 6 800 000,- Kč
uchráněné hodnoty: 6 800 000,- Kč
příčina: v šetření

16.11. 2012 požár rekreační chaty v obci Vortová

majitel: soukromá osoba

přímá škoda: 300 000,- Kč

uchráněné hodnoty: 0,- Kč

příčina: kouření [31]

Dílčí závěr:

Statistické údaje vypovídají, že požárnost v posledních letech výrazně narůstá. Počet požárů v roce 2011 činil 181. Oproti tomu v roce 2010 HZS ČR na územním odboru Chrudim zasahoval pouze 129×. Za rok 2012 HZS ČR zasahoval u požárů na územním odboru Chrudim celkem 160×. U celkem pěti požárů na území obce s rozšířenou působností Hlinsko za rok 2012 převyšovala škoda na majetku částku 250.000,- Kč. Největší přímá škoda v jednotlivých odvětvích hospodářství byla v zemědělství a celková částka převyšovala 11.000.000,- Kč

8 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Pro získání informací potřebné pro bakalářskou práci byl sestaven dotazník, který se skládal ze 13 otázek. První dvě otázky byly informativního charakteru a zbývající se vztahovaly k dané problematice. Cílem dotazníku bylo prověřit stav připravenosti obyvatelstva na případnou mimořádnou událost.

Otázky se zaměřují především na základní znalosti problematiky ochrany obyvatelstva.

Pro získání informací byla oslovena laická veřejnost na území ORP Hlinsko, dotazník měl tištěnou podobu a distribuce byla prováděna osobním kontaktem.

Celkem bylo rozdáno 82 dotazníků. Sběr informací probíhal v průběhu 3 měsíců, od začátku ledna do konce března. Dotazník byl anonymní a s jeho účelem byli všichni dotázaní seznámeni.

8.1 Vyhodnocení dotazníku

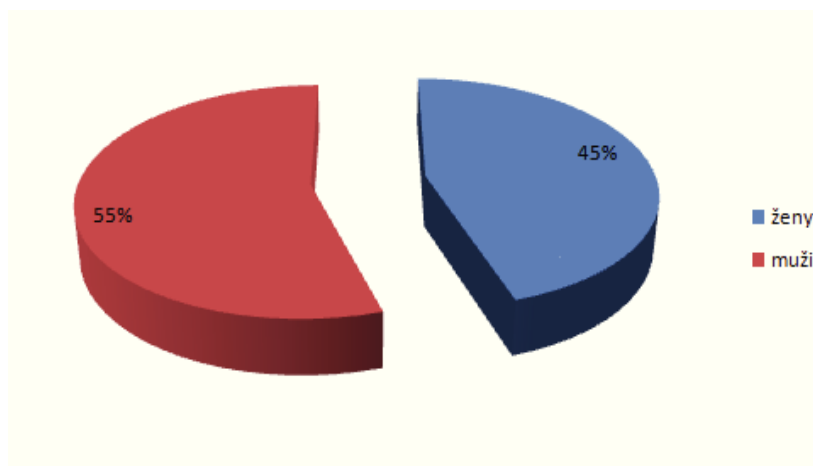
Získané informace jsou přehledně zpracovány ve formě grafů, které jsou tvořeny v programu Microsoft Excel. U každé otázky jsou uvedeny správné odpovědi a graficky znázorněny. Dotazník je přiložen v příloze č. II.

OTÁZKY:

Otázka č. 1: Pohlaví

a) žena

b) muž

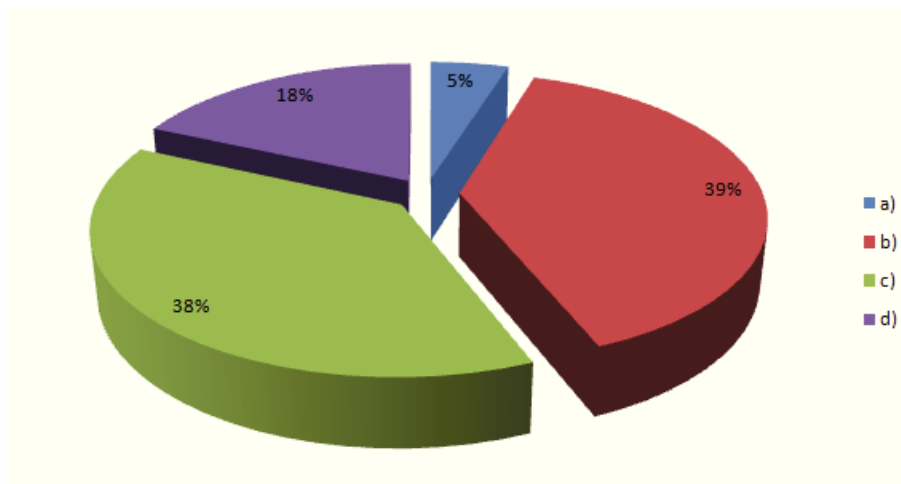

Obrázek 8 Grafické znázornění otázky č. 1 [vlastní]

Otázka č. 2: Dosažené vzdělání

- a) základní
b) středoškolské s maturitou
c) středoškolské s výučním listem
d) vysokoškolské

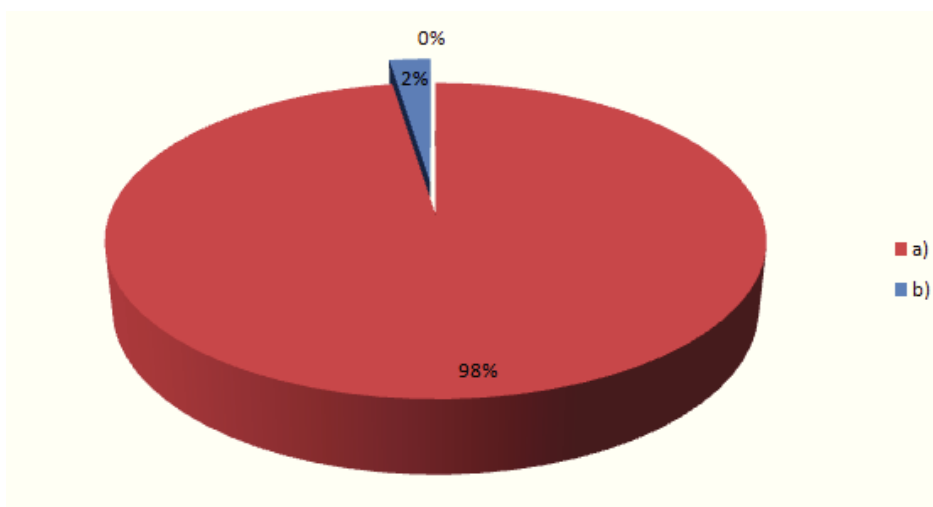

Obrázek 9 Grafické znázornění otázky č. 2 [vlastní]

Otázka č. 3: Jaké je jednotné číslo evropského tísňového volání?

- a) 112
b) 150
c) 155
d) 158

Správná odpověď: a

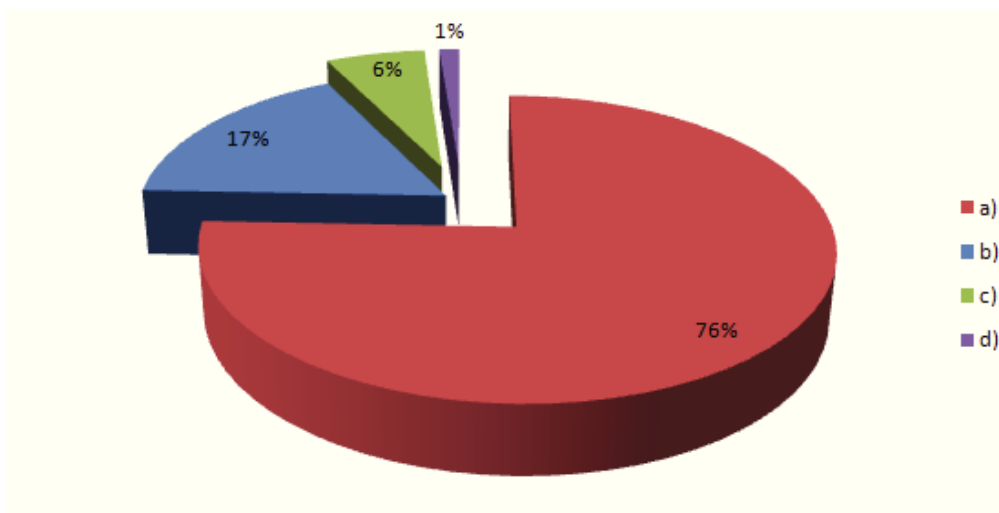
Obrázek 10 Grafické znázornění otázky č. 3 [vlastní]

Komentář: Celkem 80 dotázaných odpovědělo správně, pouze 2 zvolili jako správnou odpověď variantu B, tedy číslo 150.

Otázka č. 4: Základní složky Integrovaného záchranného systému jsou:

- a) Hasičský záchranný sbor ČR, zdravotní záchranná služba, policie ČR
- b) Hasičský záchranný sbor ČR, jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí, zdravotní záchranná služba, policie ČR
- c) Hasičský záchranný sbor ČR, zdravotní záchranná služba, policie ČR, armáda ČR
- d) Hasičský záchranný sbor ČR, zdravotní záchranná služba, policie ČR, horská služba, český červený kříž

Správná odpověď: b

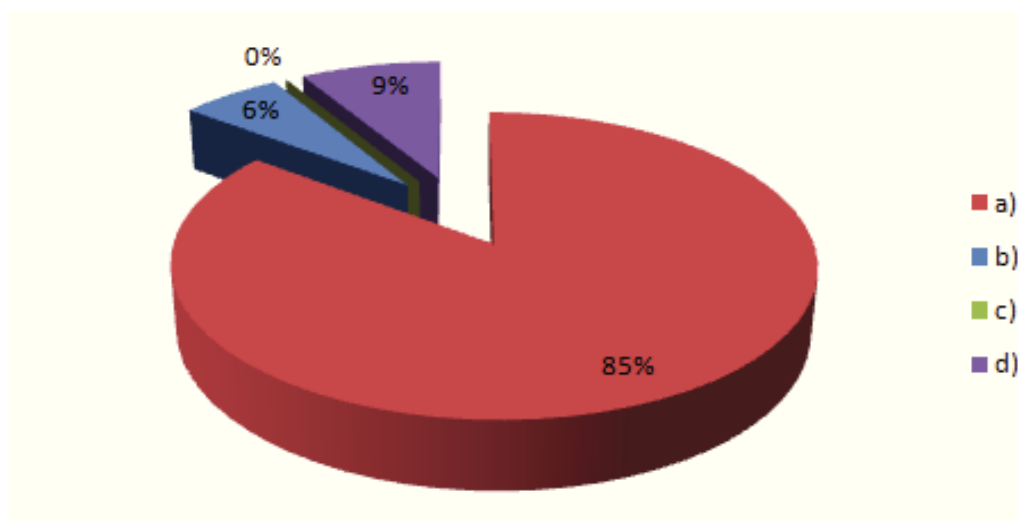
Obrázek 11 Grafické znázornění otázky č. 4 [vlastní]

Komentář: většina dotázaných se domnívá, že základními složkami IZS jsou pouze HZS ČR, ZZS ČR a policie ČR. Pouze 14 dotázaných zakroužkovalo správnou odpověď.

Otázka č. 5: Kolik máme v ČR varovných signálů?

- a) 1
- b) 2
- c) 3
- d) 4

Správná odpověď: a

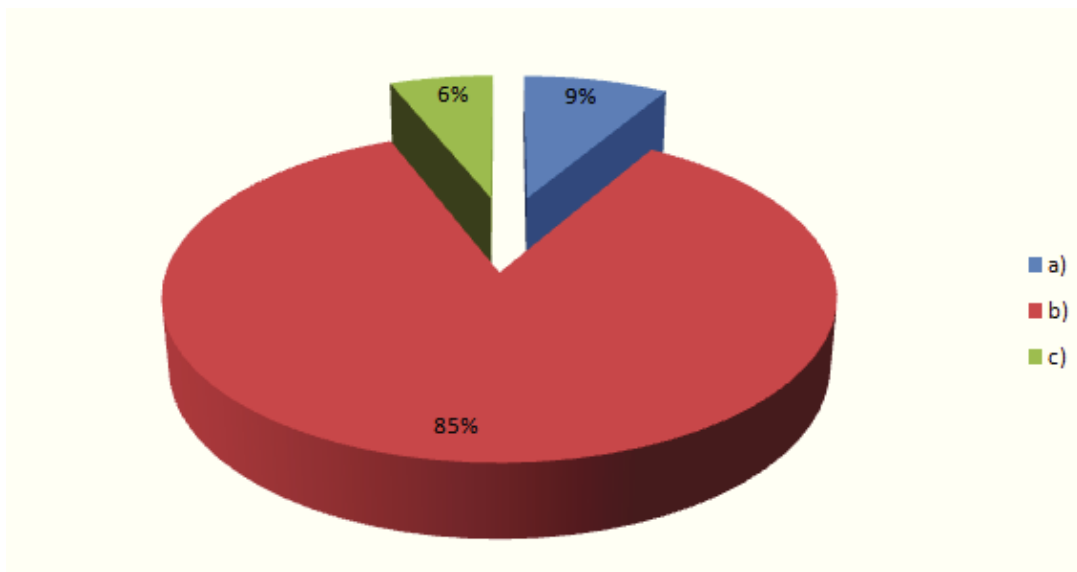
Obrázek 12 Grafické znázornění otázky č. 5 [vlastní]

Komentář: celkem překvapivě odpovědělo správně 85% dotázaných. I přesto že znalost signálu je důležitým faktorem pro ochranu života, zdraví a majetku, celých 6% se domnívá že máme v ČR 2 varovné signály a 9% zaškrtnulo variantu C, tedy 3 varovné signály.

Otázka č. 6: K čemu slouží varovný signál všeobecná výstraha? (kolísavý tón sirény po dobu 140 sekund, zpravidla 3x opakovaný v cca třiminutových intervalech)

- a) zkouška sirén
- b) varování obyvatelstva
- c) svolávání jednotek hasičů

Správná odpověď: b

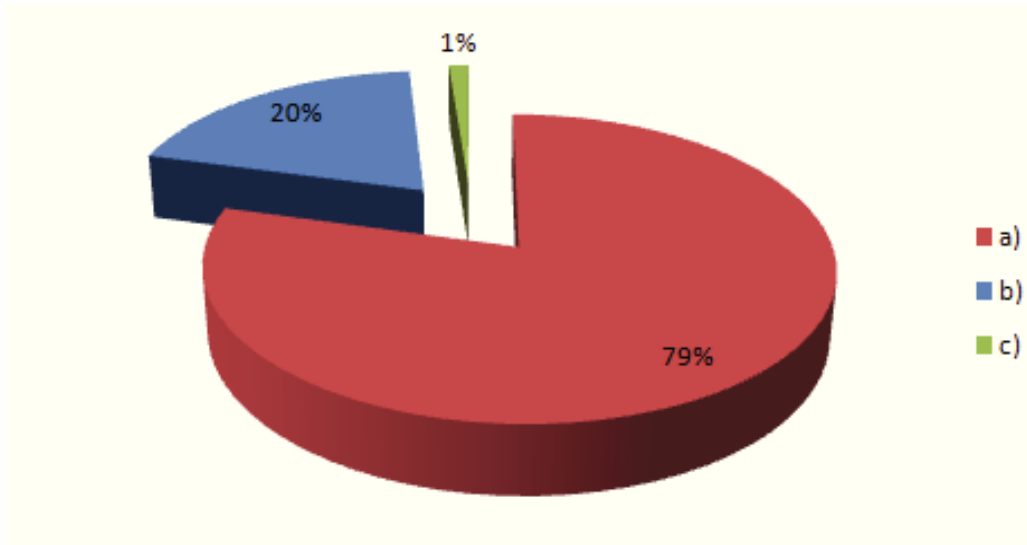
Obrázek 13 Grafické znázornění otázky č. 6 [vlastní]

Komentář: Celkem 85% dotázaných, tj. 70 odpovědělo správně. 7 respondentů zaškrtno jako správnou odpověď A, tj. zkouška sirén. A nejméně respondentů označilo variantu C, tedy že tento varovný signál slouží ke svolávání jednotek hasičů.

Otázka č. 7: Po zaznění signálu všeobecná výstraha:

- a) v budově zavřu a utěsním okna, dveře, vrata, zapnu rádio, či televizi
- b) nedělám nic, jde pouze o signál pro svolávání hasičů
- c) snažím se vyhledat místo mimořádné události

Správná odpověď: a

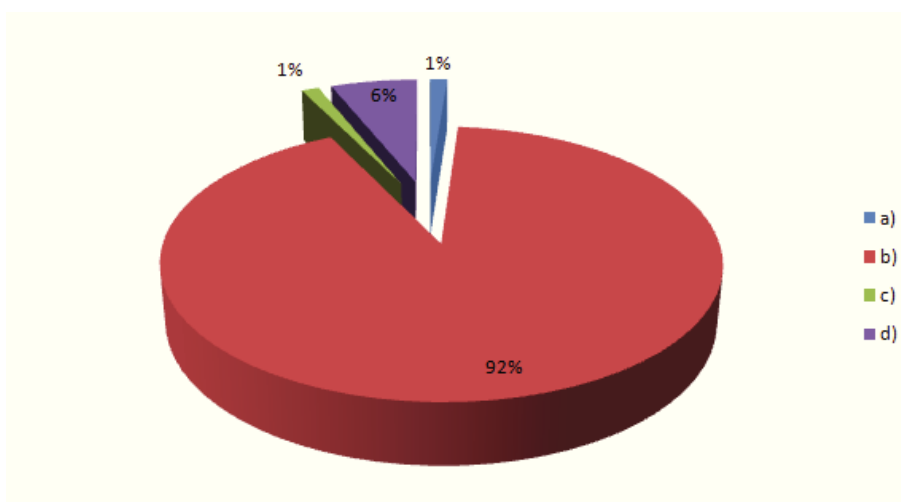

Obrázek 14 Grafické znázornění otázky č. 7 [vlastní]

Komentář: Postup co dělat v případě zaznění sirén varovného signálu všeobecná výstraha je základní a nutná potřeba při sebeobraně obyvatelstva. Pouze 65 dotázaných ví, jak se v takové situaci zachovat, 16 dotázaných se domnívá že jde o signál pro hasiče a pouze jeden by se snažil vyhledat místo mimořádné události.

Otázka č. 8: Kdo může za své pravomoci vyhlásit evakuaci?

- a) prezident ČR
- b) krizový štáb
- c) armáda ČR
- d) IZS ČR

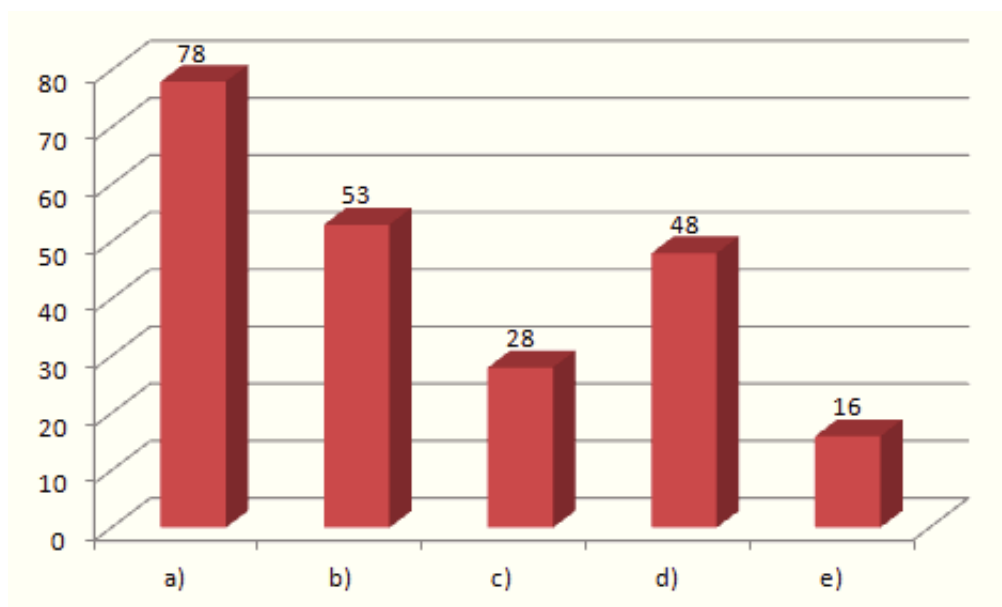
Obrázek 15 Grafické znázornění otázky č. 8 [vlastní]

Komentář: Kladně na tuto otázku odpovědělo celkem 92%, dále 6% zaškrtnulo jako správnou odpověď IZS ČR, zbylé 1% je zanedbatelné.

Otázka č. 9: Zakroužkujte všechny správné odpovědi, pro koho se přednostně plánuje evakuace

- a) děti do 15 let
- b) pacienti ve zdravotním zařízení
- c) osoby umístěné v sociálních zařízeních
- d) osoby zdravotně postižené
- e) doprovod osob uvedených v bodech a - d

Správné odpovědi: a, b, c, d, e

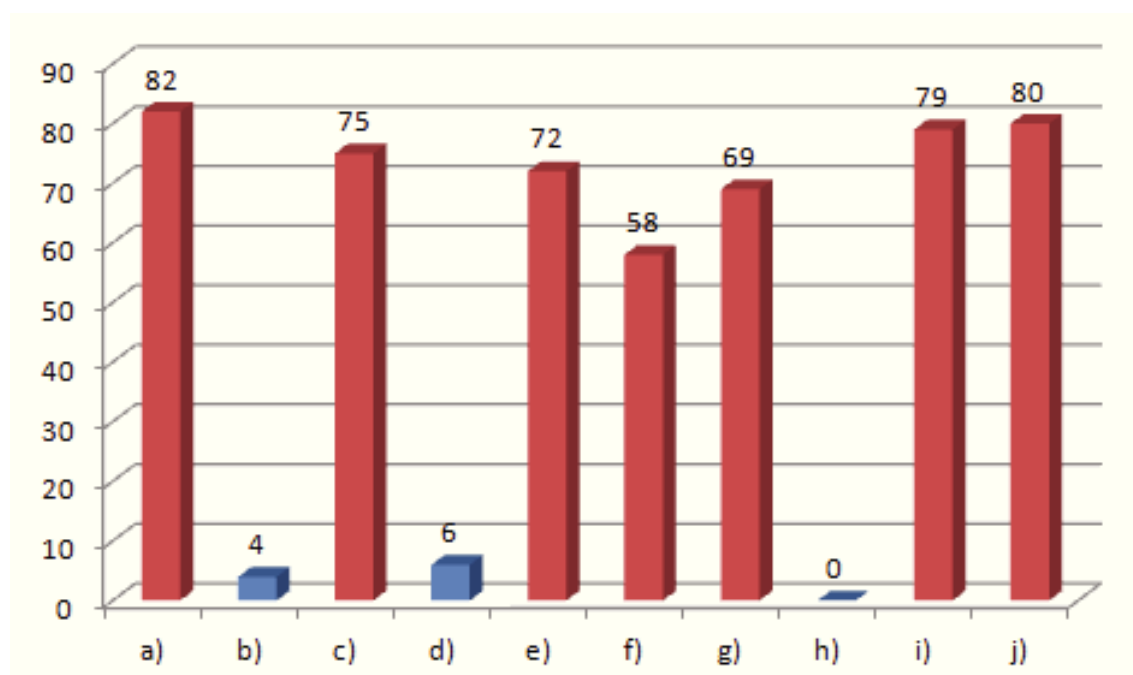
Obrázek 16 Grafické znázornění otázky č. 9 [vlastní]

Komentář: U této otázky byly všechny odpovědi správné. Pouze 28 dotázaných se domnívá že přednost v evakuaci mají i osoby umístěné v sociálních zařízeních a dále jen 16 dotázaných uvedlo i doprovod všech uvedených osob.

Otázka č. 10: Co nesmí chybět v evakuačním zavazadle? Zakroužkujte.

a) užívané léky, zdravotní pomůcky	b) cenné obrazy
c) peníze	d) notebook
e) osobní doklady	f) náhradní oblečení
g) mobilní telefon a nabíječka	h) televizor
i) základní potraviny, hygienické potřeby	j) spací pytel, (přikrývka)

Správné odpovědi: a, c, e, f, g, i, j

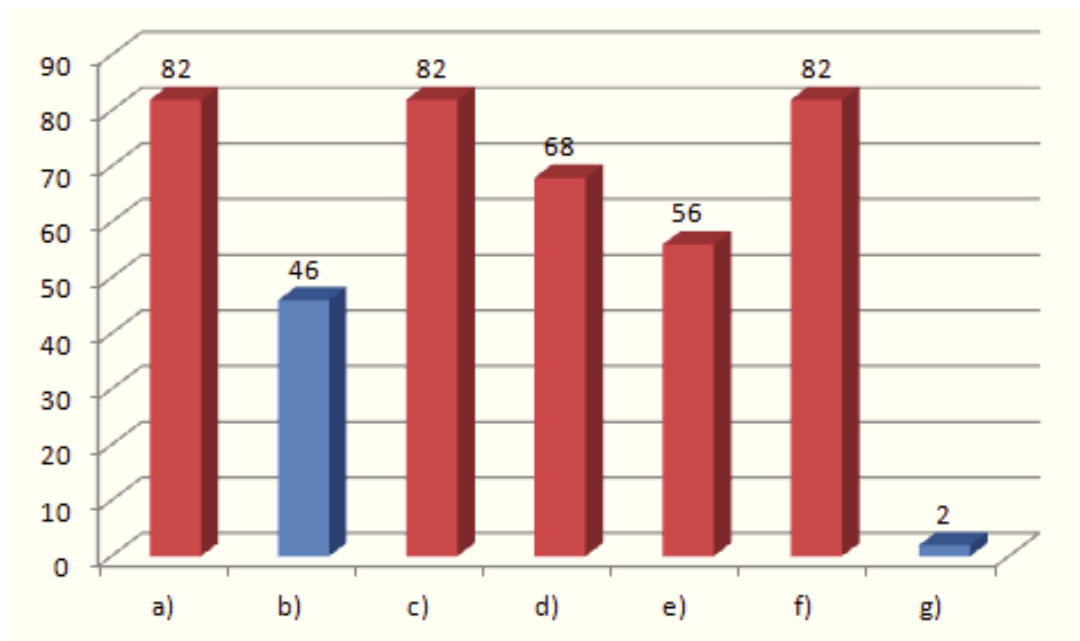
Obrázek 17 Grafické znázornění otázky č. 11 [vlastní]

Komentář: Naprostá většina dotázaných osob by v případě evakuace věděla, co si s sebou zabalit do evakuačního zavazadla. Avšak jen 58 dotázaných by si s sebou vzalo náhradní oblečení.

Otázka č. 11: Zakroužkujte doporučená opatření pro opuštění domácnosti či bytu

- a) uzavřít přívod vody a plynu
- b) vypnout elektrické spotřebiče jako jsou ledničky a mrazničky
- c) uhasit otevřený oheň v topidlech
- d) malým dětem vložit do kapsy oděvu cedulku se jménem a adresou
- e) varovat sousedy, případně jim pomoci, dostavit se na místo určené pro evakuaci
- f) připravit evakuační zavazadlo
- g) nechat pootevřená okna v bytě

Správné otázky: a, c, d, e, f

Obrázek 18 Grafické znázornění otázky č. 11 [vlastní]

Komentář: Většina dotázaných by v případě evakuace věděla co má udělat před tím než opustí dům. Jen 2 dotázaní by nechali při opuštění bytu či domu pootevřená okna.

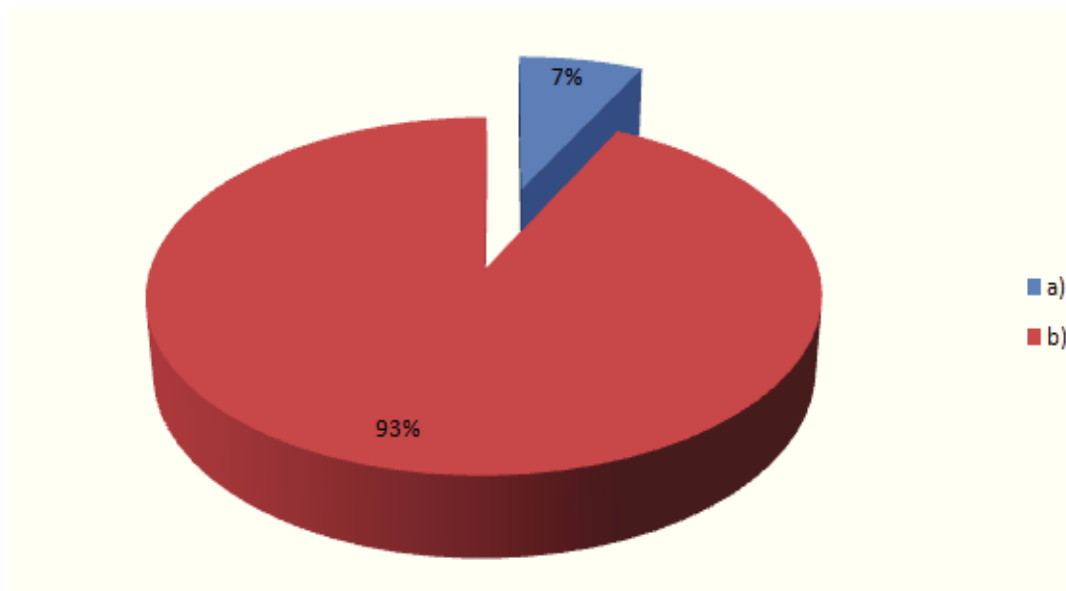

Otázka č. 12: Co použijeme při improvizované ochraně dýchacích cest a očí?

a) na oči si vezmeme sluneční brýle a dýcháme skrz kapesník

b) na oči si vezmeme plavecké či potápěčské brýle a dýcháme skrz vlhký kapesník

Správná otázka: b

Obrázek 19 Grafické znázornění otázky č. 12 [vlastní]

Komentář: 76 respondentů odpovědělo správně. Pouze 6 osob by si k dosažení improvizované ochrany očí a dýchacích cest postačilo ze slunečními brýlemi a kapesníkem.

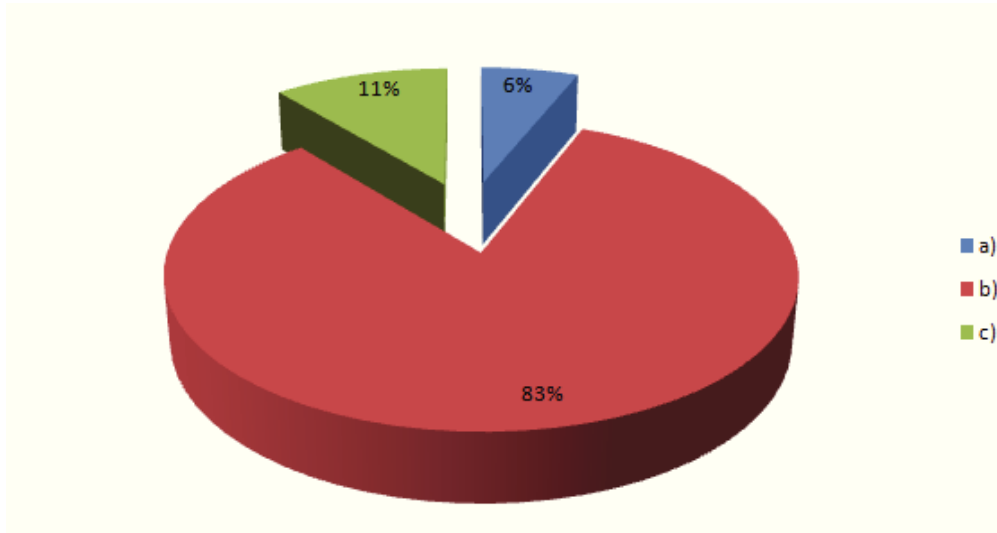
Otázka č. 13: Kolik máme v ČR krizových stavů?

a) 2

b) 4

c) 3

Správná odpověď: b

Obrázek 20 Grafické znázornění otázky č. 13 [vlastní]

Komentář: Celkem 68 odpovědí bylo správných, oproti tomu 11% (9 odpovědí) se domnívá že v ČR máme 3 krizové stavy. Celých 9% se domnívá, že správná odpověď je varianta A, tedy 2 krizové stavy.

Dílčí závěr:

Dotazník byl sestaven z učebních testů, které by měly být součástí výuky základních a středních škol. Ukazuje se, že obyvatelstvo má v dané problematice dílčí rezervy. Některé otázky ukázaly, že připravenost obyvatelstva je na dobré úrovni.

9 NÁVRH NA ZLEPŠENÍ STÁVAJÍCÍHO STAVU

V posledních letech narůstá velký počet mimořádných událostí různého charakteru, ať už přírodního nebo antropogenního. Žijeme tedy v době, kdy není možné oblast ochrany obyvatelstva podceňovat. Jedním z problémů je zodpovědná příprava na možné události. Tento úkol náleží ze zákona státu, ale i občané ČR by měli být schopni ochránit své zdraví, životy, majetek a životní prostředí a být připraveni na důsledky mimořádných událostí.

Úroveň připravenosti je tedy nutné zvyšovat a to především prostřednictvím zvyšování úrovně preventivně-výchovné činnosti. Zásadním krokem bylo zrušení zákona č. 73/1973 Sb. o branné výchově v roce 1991. Tím pádem byla ukončena výuka branné výchovy na základních a středních školách. Tato oblast byla podceňována a přehlížena především v oblasti připravenosti obyvatelstva na mimořádné události.

Z dotazníku vyplynulo, že obyvatelstvo má v některých oblastech varování obyvatelstva a evakuace dílčí rezervy. Myslím si, že ve většině případů by občané věděli jak se zachovat v krizové situaci. Důležitou součástí je také poskytování pomoci obyvatelstvu ve stresové zátěži při takové události. Lidé se ve velké míře domnívají, že oni osobně nebudou mimořádnou událostí ohroženi či postiženi. Jeho důsledkem je pak stav, kdy obyvatelé nejsou na tyto události připraveni a nevědí jak by se při nich měli racionálně a bezpečně chovat. To má za následek prohloubení stresové zátěže. Proto je nutné upozornit na nebezpečí vyvolané mimořádnou událostí.

Na současném stavu nesou vinu také i obce, protože právě obce jsou bližším prvkem vůči občanovi. Ze strany obce je především o komunikaci s občanem prostřednictvím dostupných komunikačních nástrojů, tím mám na mysli například místní kanály kabelové televize, místní tištěná periodika, zabývající se chováním při mimořádných událostech. Ve většině případů je postoj obyvatelstva vůči informačním metodám poskytovaných prostřednictvím letáků odmítavý. Proto by bylo vhodné najít řešení skrze místní zpravodaje, nebo radniční noviny a to formou nové přílohy, která bude psána vzdělávací formou a v každé číslo by zpracovávalo jinou oblast problematiky. Ve škole je vhodné

zintenzivnit besedy se zástupci Hasičského záchranného sboru ČR, Policie ČR a Zdravotnické záchranné služby ČR, kteří mají bohaté zkušenosti a tuto problematiku by dětem přiblížili zábavnou formou.

V současné době by bylo dobré sestavit příručku o hrozbách, které bezprostředně ohrožují dané město, která by informovala obyvatelstvo, jak se při mimořádné události zachovat, co s sebou přibalit do evakuačního zavazadla v případě hrozby. K této problematice je nutné přistupovat nanejvýš zodpovědně.

ZÁVĚR

Dnes a denně se můžeme setkat s celou řadou mimořádných událostí. Přicházejí většinou neočekávaně a způsobují rozsáhlé škody na majetku a životním prostředí, ale především ohrožují životy a zdraví obyvatel. Mohou vzniknout škodlivým působením sil a jevů, které jsou vyvolané přírodními vlivy, činností člověka nebo jejich kombinací. Vyskytují se v mnoha podobách, formách a nebezpečí spočívá v tom, že mohou postihnout kohokoli z nás. V České republice je proto vytvořen Integrovaný záchranný systém, který provádí záchranné a likvidační práce a jeho složky poskytují bezprostřední pomoc obyvatelstvu, které je postiženo mimořádnou událostí. Velké mimořádné události v posledních letech dokazují, že připravenost obyvatel na krizové situace hraje velkou roli v jejich překonávání.

Cílem bakalářské práce bylo analyzovat hrozby a rizika vyskytující se na území obce s rozšířenou působností a analyzovat současný stav připravenosti obyvatelstva ke zvládnutí těchto mimořádných událostí. Z dotazníkového šetření vyplývá, že obyvatelstvo nemá dostatečné znalosti v oblasti ochrany obyvatelstva i přesto, že byl dotazník sestaven z učebních testů, které by měly být součástí výuky základních a středních škol.

V poslední kapitole bakalářské práce navrhuji řešení stávajícího problému, které mohou částečně tento stav změnit k lepšímu. Do podvědomí obyvatelstva se tako problematika dostává zásluhou Hasičského záchranného sboru České republiky, ale úspěšnost jeho aktivit ovlivňuje fakt, že lidé ze zákona nejsou povinni se v problematice ochrany obyvatelstva vzdělávat.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] ŠEVČÍK, Vladimír. *Analýza rizik*. 1. vyd. Zlín: Universita Tomáše Bati ve Zlíně. 2009, 98 s. ISBN 978-80-7318-696-8
- [2] KŘIVANOVÁ, M., VAŠKOVÁ, J., VAŠKOVÁ, H., VOJANCOVÁ, I., MUCKSTEIN, P., EIS, Z. *Hlinsko, srdce Českomoravské vrchoviny*. 1. vyd. Hlinsko: Město Hlinsko. 2009. 180 s. ISBN 978-80-254-4593-8
- [3] KŘIVANOVÁ, M., HÁJEK, M., *Mikroregion Hlinecko*. 1. vyd. Hlinsko: Svazek obcí mikroregionu Hlinecko. 2002. 74 s.
- [4] KŘIVANOVÁ, M., HÁJEK, M., *Mikroregion Hlinecko II*. 1. vyd. Hlinsko: Sdružení obcí mikroregionu Hlinecko. 2006. 59 s.
- [5] Zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky
- [6] Zákon č. 238/2000 Sb., o hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů
- [7] Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a změně některých zákonů
- [8] Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů
- [9] Zákon č. 241/200 Sb., o hospodářských opatření pro krizové stavy a o změně některých zákonů
- [10] Zákon č. 133/1985 Sb. České národní rady o požární ochraně ve znění pozdějších předpisů
- [11] Zákon č. 128/2000 Sb. o obcích (obecní zřízení) ve znění pozdějších předpisů
- [12] Zákon č. 219/1999 Sb. o ozbrojených silách České republiky
- [13] Zákon č. 1/1993 Sb. Ústava České republiky
- [14] EICHLER, CSC, Doc. PhDr. Jan. JAK VYHODNOCOVAT BEZPEČNOSTNÍ HROZBY A RIZIKA DNEŠNÍHO SVĚTA. *Risk management* [online]. 2006 [cit. 2013-04-07]. Dostupné z:
<http://www.risk-management.cz/index.php?clanek=110&cat2=1&lang>

- [15] Krizové řízení. *Hlinsko.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-04-11]. Dostupné z: <http://www.hlinsko.cz/mestsky-urad/krizove-rizeni>
- [16] Organizační struktura. *Hlinsko.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-04-11]. Dostupné z: <http://www.hlinsko.cz/mestsky-urad/organizacni-struktura>
- [17] Archiv závěrečné práce Barbora Kozáčková ESF M-HPS RRS: Rozvoj mikroregionu Hlinecko, zhodnocení kulturních hodnot území. KOZÁČKOVÁ, Barbora. *Masarykova univerzita* [online]. 2010 [cit. 2013-04-11]. Dostupné z: http://is.muni.cz/th/174797/esf_m/
- [18] Krizové a havarijní plánování. *HZS hlavního města Prahy* [online]. 2011 [cit. 2013-04-07]. Dostupné z: http://www.hzspraha.cz/soubory/oo_rizeni.html
- [19] ADAMEC, Vilém. Využitelnost havarijních plánů v praxi. *BOZP info* [online]. 2004 [cit. 2013-04-07]. Dostupné z: http://www.bozpinfo.cz/win/knihovna-bozp/citarna/clanky/nebezpecne_latky/havarie_prevence041015.html
- [20] Stav nebezpečí: Úplný přehled rozhodnutí hejtmanů. In: *Úplný přehled Rozhodnutí o vyhlášení stavu nebezpečí* [online]. Pardubický kraj: Krajský úřad - oddělení krizového řízení, 2012 [cit. 2013-04-11]. Dostupné z: www.pardubickykraj.cz/viewDocument.asp?document=24177
- [21] Orgány krizového řízení: krizové řízení. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. 2013 [cit. 2013-04-07]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/organy-krizoveho-rizeni.aspx>
- [22] Orgány krizového řízení. *Moravská Třebová - renesanční perla ČR* [online]. 2013 [cit. 2013-04-07]. Dostupné z: <http://www.mtrebova.cz/mesto/bezpecnostve-meste/krizove-rizeni/organy-krizoveho-rizeni>
- [23] Krizové stavy: Přehled vyhlášených krizových stavů. *Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. 2013 [cit. 2013-04-07]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/web-krizove-rizeni-a-cnp-krizove-stavy-krizove-stavy.aspx?q=Y2hudW09Mg%3d%3d>
- [24] Administrativní mapa - správní obvod Hlinsko. In: *Mapy správních obvodů ORP a POU Pardubického kraje* [online]. [cit. 2013-04-07]. Dostupné z:

http://www.czso.cz/xs/redakce.nsf/i/mapy_spravnych_obvodu_orp_a_pou_pardu_bickeho_kraje

- [25] Povodňová komise ORP Hlinsko. *Hlinsko.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-04-11]. Dostupné z: <http://www.hlinsko.cz/mestsky-urad/krizove-rizeni/pvk>
- [26] Vodní nádrž Hamry (přehrada) - Část hráze. *Krásné Česko* [online]. 2012 [cit. 2013-04-07]. Dostupné z: <http://www.krasnecesko.cz/fotografie.php?id=10480>
- [27] Krizový štáb ORP Hlinsko. *Hlinsko.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-04-11]. Dostupné z: <http://www.hlinsko.cz/mestsky-urad/krizove-rizeni/ks>
- [28] Bezpečnostní rada ORP Hlinsko. *Hlinsko.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-04-11]. Dostupné z: <http://www.hlinsko.cz/mestsky-urad/krizove-rizeni/br>
- [29] MARTINEK, Ing. Jiří. Krizové stavy. *Hradec Králové* [online]. 2011 [cit. 2013-04-07]. Dostupné z: <http://www.hradeckralove.org/urad/krizove-stavy>
- [30] www.mapy.cz
- [31] Dokumentace obce - rozbor požárnosti na území odbodu Chrudim za roky 2011 a 2012
- [32] Dokumentace obce - rozbor dopravních nehod za roky 2011 a 2012

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ADR	Vnitrostátní a mezinárodní přeprava pro přepravu nebezpečných věcí
ČR	Česká republika
EU	Evropská unie
HZS ČR	Hasičský záchranný sbor České republiky
IZS	Integrovaný záchranný systém
KŘ	Krizové řízení
KS	Krizová situace
KŠ ORP	Krizový štáb obce s rozšířenou působností
LPG	Zkapalněný ropný plyn
MěÚ Hlinsko	Městský Úřad Hlinsko
MU	Mimořádná událost
NATO	Severoatlantická aliance
ORP	Obec s rozšířenou působností
PHM	Pohonné hmoty a maziva
PK	Povodňová komise
SDH	Sbor dobrovolných hasičů
VTL plynovod DN	Vysokotlaký plynovod (DN - číselné označení rozměru části potrubního systému)
ZZS ČR	Zdravotnická záchranná služba České republiky

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 <i>Krizové řízení - centrální úroveň</i> [vlastní]	15
Obrázek 2 <i>Krizové řízení - krajská úroveň</i> [vlastní]	15
Obrázek 3 <i>Krizové řízení - obecní úroveň</i> [vlastní]	16
Obrázek 4 <i>Mapa ORP Hlinsko v Čechách</i> [24]	22
Obrázek 5 <i>Organizační struktura města Hlinska</i> [16]	27
Obrázek 6 <i>Mapa vodní nádrže Hamry u Hlinska</i> [30]	35
Obrázek 7 <i>Vodní nádrž Hamry - část hráze</i> [26]	35
Obrázek 8 <i>Grafické znázornění otázky č. 1</i> [vlastní]	48
Obrázek 9 <i>Grafické znázornění otázky č. 2</i> [vlastní]	49
Obrázek 10 <i>Grafické znázornění otázky č. 3</i> [vlastní]	49
Obrázek 11 <i>Grafické znázornění otázky č. 4</i> [vlastní]	50
Obrázek 12 <i>Grafické znázornění otázky č. 5</i> [vlastní]	51
Obrázek 13 <i>Grafické znázornění otázky č. 6</i> [vlastní]	52
Obrázek 14 <i>Grafické znázornění otázky č. 7</i> [vlastní]	53
Obrázek 15 <i>Grafické znázornění otázky č. 8</i> [vlastní]	53
Obrázek 16 <i>Grafické znázornění otázky č. 9</i> [vlastní]	54
Obrázek 17 <i>Grafické znázornění otázky č. 11</i> [vlastní]	55
Obrázek 18 <i>Grafické znázornění otázky č. 11</i> [vlastní]	56
Obrázek 19 <i>Grafické znázornění otázky č. 12</i> [vlastní]	57
Obrázek 20 <i>Grafické znázornění otázky č. 13</i> [vlastní]	58

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 <i>SWOT analýza - kalamitní výskyt sněhových srážek a námrazová kalamita</i> [vlastní].....	37
Tabulka 2 <i>SWOT analýza - rozrušení hráze vodního díla Hamry</i> [vlastní].....	39
Tabulka 3 <i>SWOT analýza - silniční doprava</i> [vlastní].....	40
Tabulka 4 <i>Počty dopravních nehod řešené na území města Hlinska za rok 2011</i> []	41
Tabulka 5 <i>Příčiny dopravních nehod za rok 2011</i> []	41
Tabulka 6 <i>Počty dopravních nehod řešené na území města Hlinska za rok 2012</i> []	42
Tabulka 7 <i>Příčiny dopravních nehod za rok 2012</i> []	42
Tabulka 8 <i>SWOT analýza - požáry</i> [vlastní]	43
Tabulka 9 <i>Rozbor požárnosti na území odboru Chrudim za rok 2011</i> [31]	44
Tabulka 10 <i>Rozbor požárnosti územního odboru Chrudim za rok 2012</i> [31]	45

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA P I: Krizové stavy

PŘÍLOHA P I: Dotazník

PŘÍLOHA P I: KRIZOVÉ STAVY

Druh	Vyhlašující orgán	Důvod	Územní rozsah	Doba trvání
Stav nebezpečí	Hejtman (primátor hl. m. Prahy)	Ohrožení života, zdraví, majetku, životního prostředí, pokud nedosahuje intenzita ohrožení značného rozsahu a není možné odvrátit ohrožení běžnou činností správních úřadů, orgánů krajů a obcí, IZS nebo subjektu kritické infrastruktury	Celý kraj nebo jeho část	Nejdéle 30 dnů; prodloužení je přípustné jen se souhlasem vlády
Nouzový stav	Vláda (předseda vlády)	V případě živelních pohrom, ekologických nebo průmyslových havárií, nehod nebo jiného nebezpečí, které ve značném rozsahu ohrožují životy, zdraví nebo majetkové hodnoty anebo vnitřní pořádek a bezpečnost	Celý stát nebo jeho část	Nejdéle 30 dnů; prodloužení je přípustné po předchozím souhlasu Parlamentu
Stav ohrožení státu	Parlament na návrh vlády	Je-li bezprostředně ohrožena svrchovanost státu nebo územní celistvost státu anebo jeho demokratické základy	Celý stát nebo jeho část	Bez omezení
Válečný stav	Parlament na návrh vlády	Je-li ČR napadena nebo je-li třeba plnit mezinárodní smluvní závazky o společné obraně proti napadení	Celý stát	Bez omezení

Přehled vyhlášených krizových stavů v ČR od roku 2002 do roku 2010

ROK	KRIZOVÝ STAV	DŮVOD VYHLÁŠENÍ	KRAJ, PRO JEHOŽ ÚZEMÍ BYL KRIZOVÝ STAV VYHLÁŠEN
2002	Stav nebezpečí	Povodně	Jihomoravský, Vysočina, Ústecký
2002	Nouzový stav	Povodně	Hl. m. Praha, Středočeský, Jihočeský, Plzeňský, Karlovarský, Ústecký
2004	Stav nebezpečí	Sesuv skalního masivu	Jihomoravský
2004	Stav nebezpečí	Odstraňování následků živelní pohromy	Olomoucký
2005	Stav nebezpečí	Porucha vodního díla	Vysočina
2006	Stav nebezpečí	Povodně	Zlínský, Jihomoravský, Ústecký, Olomoucký, Pardubický, Jihočeský, Středočeský, Plzeňský
2006	Nouzový stav	Povodně	Jihočeský, Středočeský, Zlínský, Jihomoravský, Olomoucký, Ústecký, Pardubický
2006	Stav nebezpečí	Sesuv skalního masivu	Pardubický
2006	Stav nebezpečí	Nebezpečné látky	Královehradecký
2007	Nouzový stav	Orkán Kyrill	Jihočeský, Plzeňský, Karlovarský, Vysočina, Liberecký, Královehradecký, Moravskoslezský, Středočeský
2009	Stav nebezpečí	Povodně	Jihočeský, Olomoucký, Moravskoslezský, Ústecký
2010	Stav nebezpečí	Povodně	Olomoucký, Jihomoravský, Moravskoslezský, Zlínský, Ústecký, Liberecký

STAV NEBEZPEČÍ - věcné, časové a územní rozdělení [20]

V období od 1. ledna 2001 do 31. května 2012 byl stav nebezpečí vyhlášen celkem 30×.

Celkem 26x byla důvodem rozsáhlá povodeň, pouze 1× z těchto důvodů: odvrácení ohrožení vyvolaného sesuvem skalního masivu na obydlí, k předejití destrukce hráze vodního díla, k řešení ohrožení značným množstvím nebezpečných chemických látek a přípravků, uložených v nelegálním skladu, kombinace účinků povodní a sesuvu skalního masivu na silnici I. třídy, která je určena pro dálkovou a mezistátní dopravu

Časové období:

ROK	POČET VYHLÁŠENÝCH STAVŮ
2002	5
2004	2
2005	1
2006	10
2009	4
2010	8

Podle území kraje:

Stav nebezpečí byl nejvíce vyhlášen v Jihočeském kraji, a to celkem 5×, dále 4× v Jihomoravském, Olomouckém a Ústeckém kraji. Celkem 3× ve Zlínském kraji. 2× v Moravskoslezském kraji a v Kraji Vysočina. V ostatních krajích pouze 1×, mimo Karlovarského kraje, kde nebyl dosud stav nebezpečí vyhlášen.

PŘÍLOHA P II: DOTAZNÍK

Dotazník pro potřeby bakalářské práce:

„Hrozby a rizika v ORP Hlinsko v Čechách a jejich analýza“

Martina Čaloudová

UTB ve Zlíně

Fakulta logistiky a krizového řízení

Obor: Ovládání rizik

Vážení,

žádám Vás tímto o vyplnění dotazníku pro potřeby bakalářské práce. Cílem práce je zjistit úroveň připravenosti obyvatelstva při vzniku mimořádných událostí. Vyplnění dotazníku je dobrovolné a anonymní. Výsledky plynoucí z dotazníku budou zpracovány a na jejich základě se pokusím navrhnout opatření na zlepšení dané situace.

Děkuji

Martina Čaloudová, UTB ve Zlíně, FLKŘ

1) Pohlaví

a) žena

b) muž

2) Dosažené vzdělání

a) základní

c) středoškolské s maturitou

b) středoškolské c výučním listem

d) vysokoškolské

3) Jaké je jednotné číslo evropského tísňového volání?

a) 112

c) 155

b) 150

d) 158

4) Základní složky Integrovaného záchranného systému jsou:

- a) Hasičský záchranný sbor ČR, zdravotní záchranná služba, policie ČR
- b) Hasičský záchranný sbor ČR, zdravotní záchranná služba, policie ČR, jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí
- c) Hasičský záchranný sbor ČR, zdravotní záchranná služba, policie ČR, armáda ČR
- d) Hasičský záchranný sbor ČR, zdravotní záchranná služba, policie ČR, horská služba, český červený kříž

5) Kolik máme v ČR varovných signálů?

- a) 1
- b) 2
- c) 3
- d) 4

6) K čemu slouží varovný signál všeobecná výstraha? (kolísavý tón sirény po dobu 140 sekund, zpravidla 3x opakovaný v cca třiminutových intervalech)

- a) zkouška sirén
- b) varování obyvatelstva
- c) svolávání jednotek hasičů

7) Po zaznění signálu všeobecná výstraha:

- a) v budově zavřu a utěsním okna, dveře, vrata, zapnu rádio, či televizi
- b) nedělám nic, jde pouze o signál pro svolávání hasičů
- c) snažím se vyhledat místo mimořádné události

8) kdo může za své pravomoci vyhlásit evakuaci?

- a) Prezident ČR
- b) Krizový štáb
- c) Armáda ČR
- d) IZS ČR

9) Zakroužkujte všechny správné odpovědi, pro koho se přednostně plánuje evakuace

- a) děti do 15 let
- b) pacienti ve zdravotním zařízení
- c) osoby umístěné v soc. zařízeních
- d) osoby zdrav. postižené
- e) doprovod osob uvedených v bodech a - d

10) Co nesmí chybět v evakuačním zavazadle? Zakroužkujte

- a) užívané léky, zdravotní pomůcky
- b) cenné obrazy
- c) peníze
- d) notebook
- e) osobní doklady
- f) náhradní oblečení
- g) mobilní telefon a nabíječka
- h) televizor
- i) základní potraviny, hygienické potřeby
- j) spací pytel, (příkrývka)

11) Zakroužkujte doporučená opatření pro opuštění domácnosti či bytu

- a) uzavřít přívod vody a plynu
- b) vypnout elektrické spotřebiče jako jsou ledničky a mrazničky
- c) uhasit otevřený oheň v topidlech
- d) malým dětem vložit do kapsy oděvu cedulku se jménem a adresou
- e) varovat sousedy, případně jim pomoci, dostavit se na místo určené pro evakuaci
- f) připravit evakuační zavazadlo
- g) nechat pootevřená okna v bytě

12) Co použijeme při improvizované ochraně dýchacích cest a očí?

- a) na oči si vezmeme sluneční brýle a dýcháme skrz kapesník
- b) na oči si vezmeme plavecké či potápěčské brýle a dýcháme skrz vlhký kapesník

13) Kolik máme v ČR krizových stavů?

- a) 2
- b) 4
- c) 3